

Crynodeb Gweithredol o'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae 2025

Y Cyflwr Chwarae ym Mro Morgannwg

WEDI'I GWBLHAU GAN DÎM CHWARAE'R
DYFFRYN CYNGOR BRO MORGANWG

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg

Tabl Cynnwys

1. Datganiad Crynodeb yr Awdurdod Lleol	1
2. Methodoleg	5
3. Sut mae Ymgysylltu â Phlant a Theuluoedd wedi Llywio y PSA	9
4. Gwneud y Mwyaf o Adnoddau	14
5. Monitro	17
6. Casgliad	19
7. Atodiad 1: Dadansoddiad Thema	20

1. Datganiad Cryno'r Awdurdod Lleol

Llywodraeth Cymru yw'r cyntaf yn y byd i ddeddfu ar gyfer chwarae plant, gan gydnabod chwarae'n ffurfiol fel hawl sylfaenol. Mae Cyngor Bro Morganwg a'i bartneriaid yn cefnogi'r ymrwymiad hwn yn llawn.

Gyda'n gilydd, ein nod yw creu Dyffryn sy'n gyfeillgar i chwarae - un sy'n cynnig yr amser, y lle a'r rhyddid i blant chwarae ar eu telerau eu hunain, gan feithrin agweddau cymunedol cadarnhaol tuag at chwarae fel rhan hanfodol o fywyd bob dydd.

Mae ein hymgysylltiad â phlant a phobl ifanc wedi tynnu sylw unwaith eto at faint maen nhw'n gwerthfawrogi cael yr amser, y lle a'r rhyddid i chwarae a mwynhau gweithgareddau hamdden. Maen nhw'n gwerthfawrogi'n arbennig gyfleoedd i gael hwyl gyda ffrindiau, archwilio mannau awyr agored, a chymryd seibiant o ofynion bywyd bob dydd. Mae rhieni a gofalwyr hefyd yn cydnabod pwysigrwydd chwarae, gan nodi ei effaith gadarnhaol ar iechyd meddwl, datblygu sgiliau, a rhyngweithio cymdeithasol.

Er bod awydd cryf i ehangu cyfleoedd chwarae fel ffynhonnell hwyl a mwynhad i blant a phobl ifanc, mae gweithwyr proffesiynol yn y Fro yn cydnabod fwyfwy'r manteision ehangach y mae chwarae yn eu cynnig. Mae'r rhain yn cynnwys gwell iechyd a lles, datblygu gwydnwch a sgiliau bywyd, cysylltiadau teuluol a chymunedol cryfach, ac allfa werthfawr ar gyfer rheoli straen a phryder.

Er ei bod yn parhau i fod yn bwysig gwerthfawrogi chwarae er ei fwyn ei hun, mae effaith ehangach chwarae ar unigolion a chymunedau yn helpu i ysgogi mwy o ddiddordeb a buddsoddiad mewn chwarae ar draws y Fro. Mae'r gwerth trawsbynciol hwn yn cael ei adlewyrchu mewn dogfennau strategol allweddol, megis Cynllun Corfforaethol Bro Morganwg a Chynllun Bwyd Da a Symudiad y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus.

GWELEDIGAETH AR GYFER CHWARAE YN Y CWM: DYFFRYN SY'N GYFEILLGAR I CHWARAE

Erthygl 31 o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn:
Yr hawl i bob plentyn gael gorffwys a hamdden, i gymryd rhan mewn gwellthgareddau chwarae a hamdden ac i gymryd rhan mewn bywyd diwyllannol ar celfyddydau

Yr hyn yr ydym am ei weld

1

Mae plant a phobl ifanc wrth wrsidd penderfyniadau am chwarae yn eu cymunedau — mae eu lleisiau'n llunio'r manau a'r cyfleoedd maen nhw'n eu defnyddio.

2

Mae ein cymunedau yn lleoedd hwyliog, cyfeillgar a diogel lle gall pob plentyn a pherson ifanc chwarae a themlu'n gartrefol.

3

O bardau a choetiroedd i feysydd chwarae a manau trefol, mae'r Dyffryn yn cynnig lleoedd cyffrous i blant a phobl ifanc chwarae, archwilio a chysylltu.

4

Rydym yn gweithio gydag seolodau'r gymuned i feithrin cyfleoedd chwarae sy'n dod â phlant a theuluoedd ynghyd trwy hwyl, creddigrwydd a chysylltiad.

5

Rydym yn eddladu cymuned o bobl fedrus ac angerddol — o blant i rieni, gwirfoddolwyr i staff — i gyd yn gweithio gyda'i gilydd i gefnogi proffedau chwarae i bob plentyn.

6

Mae pawb yn ein cymuned yn deall ac yn dethlu mantelion pwerus chwarae ar gyfer iechyd, hapusrwydd a lles.

Cynnig sy'n canolbwyntio ar y person Cynhwysiant Gweithio ar y cyd Cynaliadwydd Targedu Anghydraddoldebau

Ein blaenoriaethau

• Gweithio ochr yn ochr â phlant, pobl ifanc a chymunedau i godi ymwybyddiaeth o gyfleoedd chwarae presennol ac i gyd-ddatblygu mentrau newydd, dan arweiniad y gymuned, lle nodir bylchau.

Helpu teuluoedd i ddod o hyd i opsiynau chwarae lleol, am ddim neu gost isel — o sesiynau wedi'u trefnu, â staff i chwarae hunangyfeiriedig achlysurol.

• Defnyddio data a mewnwelediad cymunedol i nodi a mynd i'r afael â rhwystrau i chwarae i blant, pobl ifanc a theuluoedd — yn enwedig y rhai yr effeithir arnynt gan ffactorau fel anabledd, ynysu daearyddol, neu anfantais ariannol.

Mae gweithwyr proffesiynol sy'n ymwneud â chynllunio a dylunio cymunedau — a'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau allweddol am yr hyn sy'n digwydd ynddynt — yn deall y cyfraniad y gallant ei wneud at greu amgylcheddau sy'n gyfeillgar i blant mewn partneriaeth â phlant, pobl ifanc a theuluoedd.

• Cyflwyno llwybr hyfforddi a mentora arweinyddiaeth sy'n cyfarparu gwirfoddolwyr, rhieni, staff, plant a phobl ifanc i gefnogi chwarae hwyliog a chynhwysol yn eu cymunedau.

Y ffordd y byddwn ni'n gweithio

Cymryd dull integredig — meddwl am anghenion ein trigolion a gweithio gyda'n partneriaid.

Gweithio mewn ffordd gydweithredol — gan gydabod y gallwn gyllawni mwy a darparu gwasanaethau gwell drwy weithio fel rhan o dîm.

Cynnwys y boblogaeth mewn penderfyniadau — ymgysylltu â'n trigolion a'n cwsmeriaid, a sicrhau ein bod yn gwrando ar ystod eang o safbwyntiau i lywio ein meddwl.

Deall achosion sylfaenol problemau a'u hatal — bod yn rhagweithiol yn ein meddwl a deall yr angen i fynd i'r afael â phroblemau wrth eu gwraidd.

Edrych i'r ymhor hir — cynllunio ar gyfer y dyfodol a matwysiad dull strategol i sicrhau bod prosiectau'n gynaliadwy a'n bod yn deall yr angen a'r galw yn y dyfodol.

Mae cwblhau'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae wedi tynnu sylw at:

- Mae asesu a sicrhau digon o gyfleoedd chwarae yn dasg gymhleth, gan fod pob plentyn yn unigryw ac mae ganddo safbwynt unigol ar yr hyn sy'n gwneud chwarae'n ystyrlon. Mae'r profiadau hyn yn cael eu llunio gan amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys amgylchedd eu cartref, lleoliad, demograffeg a sut mae eu rhieni neu ofalwyr yn gweld chwarae a diogelwch o fewn y gymuned.
- Canfu arolwg 'Chwarae – Dweud Eich Dweud' fod 88% o blant a phobl ifanc wedi rhoi adborth cadarnhaol am gyfleoedd i chwarae neu dreulio amser gyda ffrindiau yn y Fro—cynnydd o 7% ers yr arolwg blaenorol, a gynhaliwyd yn ystod pandemig COVID-19. Er bod hyn yn adlewyrchu tuedd gadarnhaol ar y cyfan, roedd 59% yn dal i deimlo bod lle i wella yn eu cyfleoedd chwarae. Adroddodd oedolion lefelau boddhad is na phlant a phobl ifanc, gan dynnu sylw at bwysigrwydd ymgysylltu'n uniongyrchol â lleisiau ifanc mewn trafodaethau am chwarae, gan fod eu safbwyntiau'n aml yn wahanol i rai oedolion.
- Mae cael digon o amser i chwarae yn flaenoriaeth allweddol i blant a phobl ifanc. Mae canlyniadau arolygon yn dangos bod 73% yn teimlo bod ganddyn nhw "lawer" neu "ddigon o amser" i chwarae neu dreulio gyda ffrindiau, tra byddai 27% yn hoffi "ychydig mwy" neu "llawer mwy" o amser. Mae'r canfyddiadau hyn yn tynnu sylw at bwysigrwydd diogelu a hyrwyddo amser rhydd ym mywydau beunyddiol plant.

- Mae plant, pobl ifanc a theuluoedd yn y Dyffryn yn gwerthfawrogi amgylcheddau naturiol ac adeiledig cyfoethog yr ardal, sy'n cynnig cyfleoedd amrywiol ar gyfer chwarae. Pan roddir y rhyddid iddynt, gall plant drawsnewid bron unrhyw ofod - traethau, coetiroedd, parciau, mannau agored a mannau chwarae sefydlog - yn lle i chwarae. Mae amryw o brosiectau wedi'u cynnal i wella'r mannau hyn. Mae ansawdd, addasrwydd i oedran a chyfagosrwydd mannau chwarae sefydlog, ynghyd â mynediad at fannau agored, yn dylanwadu'n sylweddol ar foddhad trigolion â chyfleoedd chwarae lleol.
- Er bod mynediad at fannau chwarae awyr agored yn gryfder, mae opsiynau dan do fforddiadwy ac addas cyfyngedig ar gael i blant, pobl ifanc a theuluoedd - yn enwedig yn ystod cyfnodau o dywydd gwael. Mae mynd i'r afael â'r bwlch hwn yn hanfodol er mwyn sicrhau cyfleoedd drwy gydol y flwyddyn ar gyfer chwarae a rhyngweithio cymdeithasol.
- Mae ysgolion yn cael eu hystyried yn eang fel mannau cymunedol diogel a dibynadwy. Fodd bynnag, nid ydynt bob amser yn hygyrch ar gyfer gweithgareddau chwarae a hamdden y tu allan i oriau ysgol. I fynd i'r afael â hyn, gallai ymarfer mapio cydlynol helpu i feithrin dealltwriaeth gliriach o fynediad a chyfleoedd cyfredol o fewn lleoliadau ysgol. Byddai hyn yn galluogi dull mwy targedig o wella defnydd cymunedol, gan gynnwys trwy fentrau fel y rhaglen Ysgolion sy'n Cyfeillgar i Chwarae.
- Mae'r awdurdod lleol a'i bartneriaid wedi ymrwymo i ymgysylltu cymunedol ystyrlon ac wedi defnyddio amrywiaeth o ddulliau i gefnogi hyn. Fodd bynnag, mae cyrraedd pob grŵp—yn enwedig y rhai nad ydynt yn cael eu clywed yn aml—yn parhau i fod yn her. Mae'r Dyffryn yn elwa o rwydwaith partneriaeth amrywiol a sefydledig, y gellir ei gryfhau ymhellach i wella ymdrechion ymgynghori ac ymgysylltu cynhwysol.
- Cydnabyddir manteision cynnal asesiadau gwerth chwarae o chwarae a mannau agored. Fodd bynnag, mae capasiti ac adnoddau cyfyngedig wedi llesteirio'r gallu i weithredu'r asesiadau hyn mewn ffordd strwythuredig. Mae mynd i'r afael â'r bwlch hwn yn parhau i fod yn faes allweddol i'w ddatblygu.
- Mae teuluoedd yn parhau i deimlo effeithiau costau byw cynyddol, gan ei gwneud hi'n hanfodol sicrhau mynediad at gyfleoedd chwarae am ddim a fforddiadwy. Mae amrywiaeth o brosiectau ac adnoddau wedi'u datblygu i gefnogi'r nod hwn ac i godi ymwybyddiaeth ymhlith teuluoedd am syniadau gweithgareddau cost isel a di-gost. Mae presenoldeb mewn sesiynau chwarae dan oruchwyliath yn tueddu i fod yn uwch pan fydd gweithgareddau wedi'u cynllunio ar gyfer y teulu cyfan, yn hytrach nag ar gyfer plant neu bobl ifanc yn unig. Mae'r duedd hon yn tynnu sylw at werth buddsoddi mewn darpariaeth sy'n canolbwyntio ar y teulu ac ehangu adnoddau cysylltiedig.

- Mae dull cydweithredol wedi'i fabwysiadu i ddarparu cyfleoedd hyfforddiant a datblygiad proffesiynol parhaus, gyda'r nod o gryfhau'r gweithlu gwaith chwarae a gwella sgiliau ac arbenigedd. Blaenoriaeth barhaus allweddol yw datblygu'r seilwaith chwarae - ehangu capasiti a gwella sgiliau unigolion newydd a phresennol i wella ansawdd ac argaeledd darpariaeth chwarae.
- O ystyried yr adnoddau ariannol cyfyngedig, mae'n hanfodol cryfhau partneriaethau â grwpiau lleol a thriolion i recriwtio gwirfoddolwyr i helpu i ehangu gwasanaethau cymunedol. Er mwyn galluogi hyn, bydd darparu rhaglen hyfforddi a mentora wedi'i theilwra i feithrin gwybodaeth, sgiliau a hyder y rhai sy'n camu i rolau gwirfoddol yn flaenoriaeth allweddol.
- Yn aml, mae plant a phobl ifanc anabl yn wynebu rhwystrau ychwanegol i gael mynediad at gyfleoedd chwarae. Mewn ymateb, bu ffocws ar ddiwallu eu hanghenion unigol trwy ddulliau cynhwysol a theilwredig. Bydd sicrhau mynediad cyfartal at chwarae yn parhau i fod yn flaenoriaeth wrth symud ymlaen.
- Mae cynnydd wedi'i wneud o ran dangos manteision eang, traws-sector chwarae—yn enwedig ei effaith gadarnhaol ar iechyd a lles. Bydd y gwaith hwn yn parhau trwy feganweithiau fel y Grŵp Monitro Digonolrwydd Chwarae a'i brosesau adrodd cysylltiedig, sy'n helpu i sicrhau atebolrwydd a datblygiad parhaus.

Gweler y Cynllun Gweithredu Chwarae 2025 – 2026 am yr holl gamau gweithredu a nodwyd i'w datblygu yn dilyn y broses Asesu Digonolrwydd Chwarae.

2. Methodoleg

Er bod Tîm Chwarae'r Cyngor wedi arwain yr Asesiad Digonolrwydd Chwarae, cydnabyddir bod ystod eang o randdeiliaid—gan gynnwys adrannau eraill y Cyngor, gwasanaethau cyhoeddus, sefydliadau cymunedol a gwirfoddol, a thrigolion—i gyd yn chwarae rhan hanfodol wrth asesu a sicrhau cyfleoedd chwarae digonol. Mae Chwarae Cymru yn parhau i fod yn bartner allweddol, gan gynnig arbenigedd a chefnogaeth sy'n gwella ymdrechion y Cyngor i wella cyfleoedd chwarae i blant a phobl ifanc.

I gefnogi'r broses gydweithredol hon, defnyddiwyd amrywiaeth o ddulliau i gasglu gwybodaeth, ac mae nifer ohonynt wedi'u hamlinellu isod. Fel gydag asesiadau blaenorol, roedd lefel yr ymgysylltiad yn amrywio ar draws partneriaid, sy'n cael ei adlewyrchu yn nyfnder amrywiol y wybodaeth a ddarparwyd drwy gydol yr asesiad,

O'r cychwyn cyntaf, gwnaed yn glir nad oedd unrhyw adnoddau ariannol na staffio ychwanegol ar gael i gefnogi cyflawni'r camau gweithredu. O ganlyniad, byddai angen i unrhyw gyllid gofynnol ddod o gyllidebau presennol neu ffynonellau newydd eu nodi. Datblygwyd camau gweithredu cytunedig gyda hyn mewn golwg, gan ganolbwyntio ar sicrhau'r effaith fwyaf posibl drwy rannu a defnyddio adnoddau presennol yn effeithlon.

Proses Barhaus o Ddatblygu Partneriaeth a Myfyrio

Mae'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae (PSA) yn cael ei gydnabod fel proses barhaus ac esblygol. Mae'n cynnwys datblygu partneriaethau parhaus, ymgynghori, casglu mewnwelediadau a myfyrio er mwyn sicrhau bod cynlluniau gweithredu blynyddol yn ymateb i anghenion plant, pobl ifanc a'r gymuned ehangach—tra'n parhau i fod yn realistig o fewn yr adnoddau sydd ar gael.

Helpodd y cyfnod cyn cwblhau'r dogfennau PSA i gynnal sgysiau ystyrlon am chwarae gyda phartneriaid a thrigolion presennol, tra hefyd yn cychwyn deialog gyda rhanddeiliaid newydd a oedd â chyfranogiad cyfyngedig o'r blaen. Mae'r broses hon wedi cyfrannu at gryfhau partneriaethau, creu syniadau ffres, ac annog rhannu gwybodaeth leol.

Gweithdy Asesu Digonolrwydd Chwarae

Gwahoddwyd grŵp amrywiol o randdeiliaid mewnol ac allanol i weithdy a gynlluniwyd i gefnogi datblygiad Asesiad Digonolrwydd Chwarae 2025. Nod y gweithdy oedd:

- Rhoi trosolwg o Ddigonolrwydd Chwarae, gan roi'r wybodaeth ddiweddaraf i gyfranogwyr am y broses ac amlinellu'r camau nesaf ar gyfer asesiad 2025
- Hwyluso trafodaethau ar ffactorau allweddol sy'n effeithio ar gyfleoedd chwarae plant
- Cyfrannwch at ddadansoddiad SWOT ar gyfer pob un o'r pedair thema PSA
- Archwilio rôl gwahanol weithwyr proffesiynol wrth lunio cyfleoedd chwarae o fewn cymunedau
- Nodwch gamau gweithredu posibl i'w cynnwys yn y Cynllun Gweithredu Chwarae

Cofrestrodd cyfanswm o 31 o unigolion o 27 o wahanol adrannau'r Cyngor a sefydliadau allanol i fynychu'r gweithdy. Er mai dim ond 19 oedd yn gallu cymryd rhan ar y diwrnod, profodd y digwyddiad yn werthfawr iawn - gan sbarduno trafodaethau egniol a chreu cyfoeth o fewnwelediadau a chysylltiadau.

Yn y cyfnod cyn y gweithdy, derbyniodd rhanddeiliaid gyfres o negeseuon e-bost addysgiadol a gynlluniwyd i:

- Codi ymwybyddiaeth o Erthygl 31 o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn
- Darparu cyd-destun i gefnogi'r dadansoddiad SWOT
- Esboniwch y broses PSA
- Rhannwch y ffilm Chwarae Cymru Dyma Pam Mae Chwarae Mor Bwysig

<https://chwarae.cymru/chwarae/ffilm>

Mewnbwn Ysgrifenedig

Gwahoddwyd pob rhanddeiliad i gyfrannu at y templed meini prawf, gyda chanllawiau i ganolbwyntio ar y meysydd mwyaf perthnasol i'w gwasanaeth. Fodd bynnag, gan gydnabod natur drawsbynciol y meini prawf, fe'u hanogwyd hefyd i roi mewnbwn lle bynnag yr oeddent yn teimlo ei fod yn briodol. Helpodd y dystiolaeth a gasglwyd i lywio'r sgoriau RAG (Coch, Ambr, Gwyrdd) ac amlygodd fylchau i'w hystyried ar gyfer y cynllun gweithredu.

Ymgysylltu â Chyngor Tref a Chymuned

Gyda chysylltiadau cymunedol cryf, mae 27 Cyngor Tref a Chymuned y Dyffryn mewn sefyllfa dda i weithredu fel hyrwyddwyr chwarae yn yr ardaloedd y maent yn eu gwasanaethu. Mae eu gallu i ymgynghori'n uniongyrchol â thrigolion, eiriol dros chwarae, ac ystyried ei effaith mewn penderfyniadau lleol yn eu gwneud yn bartneriaid gwerthfawr yn y broses Asesu Digonolrwydd Chwarae (PSA).

Gwahoddwyd pob cyngor i fynychu'r gweithdy PSA cyffredinol, gyda Chyngor Cymuned Wick yn cymryd rhan. Yn dilyn hyn, mynychodd y Swyddog Arweiniol PSA gyfarfod Pwyllgor Cyswllt Cyngorau Tref a Chymuned i annog cwblhau arolwg wedi'i dargedu yn archwilio cryfderau a heriau lleol sy'n gysylltiedig â chwarae. Derbyniwyd cyfraniadau gan Gynghorau Cymuned Ewenni, Llancarfan, Llandochoau, Pendeulwyn, Penllyn, Sant Nicolas gyda Thresimwn, Llanddunwyd, a Wick.

Gwahoddwyd cynrychiolwyr hefyd i weithdy PSA pwrpasol a hwyluswyd gan Chwarae Cymru. Mynychodd Ewenni, Pendeulwyn, a Wick a mynegi diddordeb mewn datblygu cyfleoedd chwarae ymhellach yn eu cymunedau. At ei gilydd, cyfrannodd wyth cyngor yn uniongyrchol at y broses PSA, gyda Chyngor Cymuned Dinas Powys a Chyngor Tref y Barri yn cymryd rhan yn anuniongyrchol trwy ddigwyddiadau cydweithredol a sesiynau chwarae.

Grwpiau Gwaith Penodol i Thema/Prosiect

Lle bo'n briodol, mae gweithgorau penodol i brosiectau neu themâu wedi'u sefydlu. Mae enghreifftiau nodedig yn cynnwys y gweithgor Chwarae Stryd a chyfarfodydd Mannau Lle Mae Plant yn Chwarae, sy'n dod â chynrychiolwyr o wasanaethau chwarae, cynllunio, Teithio Egniïol, parciau, a'r Tîm Iechyd Cyhoeddus ynghyd. Mae'r grwpiau hyn yn cefnogi dulliau cydweithredol o wella cyfleoedd chwarae ledled y Fro.

Mewnwelediad ac Ymgynghoriad

Yn ogystal â'r ymgynghoriad chwarae pwrpasol a gynhaliwyd i lywio Asesiad Digonolrwydd Chwarae (PSA) 2025, tynnwyd mewnwelediadau gwerthfawr hefyd o weithgareddau ymgysylltu ehangach, nad ydynt yn benodol i chwarae. Roedd y rhain yn cynnwys canfyddiadau o'r Asesiad Llesiant, ymgynghoriadau Adran 106 a chynllunio, ymgynghoriad Teithio Egniïol, a'r prosiect Creu Lleoedd.

Am fanylion ynghylch ymgynghori ac ymgysylltu sy'n cynnwys plant a phobl ifanc yn benodol, cyfeiriwch at Adran 3.

Partneriaid sy'n Cymryd Rhan

Mae'r Swyddog Arweiniol PSA, ar ôl bod yn rhan o gwblhau Asesiadau Digonolrwydd Chwarae (PSAs) blaenorol, wedi datblygu cysylltiadau cryf ar draws ystod o sectorau o fewn y Fro sy'n dylanwadu ar chwarae plant. Fel y nodwyd yn gynharach, gwahoddwyd adrannau mewnol a sefydliadau allanol i gyfrannu'n uniongyrchol at y PSA cyfredol. Yn ogystal, darparodd sawl partner fewnbwn anuniongyrchol trwy waith cysylltiedig a chydweithio parhaus.

Gan fod y PSA yn broses barhaus, mae mewnwelediadau a gasglwyd dros y tair blynedd diwethaf—o gyfarfodydd, trafodaethau a phartneriaethau—hefyd wedi llywio datblygiad y ddogfen hon a'r cynllun gweithredu cysylltiedig.

Mae sefydliadau ac adrannau a gyfrannodd drwy unrhyw un o'r mecanweithiau hyn yn cynnwys:

• Tîm Chwarae	• Teithio Egniwl	• Gofal Plant a'r Blynnyddoedd Cynnar
• Tîm Cyfathrebu	• Tîm Cymunedau Creadigol	• Tîm Strategaeth a Mewnwelediad Corfforaethol
• Tîm Cydraddoldebau	• Arweinyddiaeth Teuluoedd yn Gyntaf	• Tîm Iechyd Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro
• Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd	• Dechrau'n Deg	• Priffyrdd
• Tîm Iechyd ac Anabledd Plant	• Gwasanaeth Ieuenctid	• Allwedd
• Cyfreithiol	• Llyfrgelloedd	• Menter Bro Morgannwg
• Parciau	• Cynllunio	• Datblygu'r Celfyddydau
• Chwarae Cymru	• Tîm Maes Chwarae a Thirlunio	• Ail-greu Storfa Sgrap
• Tîm Strategaeth	• Tîm Datblygu Chwaraeon	• Gwasanaethau Cymdeithasol
• Tîm Gofalwyr Ifanc	• Pobl y Dyffryn yn Gyntaf	• Adran Addysg
• Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Forgannwg		
• Ysgolion unigol: Ysgolion Cynradd Oakfield, Holton, Parc Jenner a St Helens; Ysgol Uwchradd Whitmore		
• Cyngorau Tref a Chymuned: Ewenny, Llancarfan, Llandough, Pendoylan, Penllyn, Sain Nicholas gyda Bonvilston, Sain Donadau Cymreig, Dinas Powys a Chyngorau Cymuned Wick; Cyngor Tref Y Barri		

Er bod adrannau mewnol a sefydliadau allanol eraill wedi cael eu gwahodd i gymryd rhan yn y broses, ni wnaeth rhai roi mewnbwn. Ar hyn o bryd nid oes unrhyw gymdeithasau chwarae pwrpasol yn gweithredu ym Mro Morgannwg.

3. Sut mae ymgysylltu â phlant a theuluoedd wedi llywio'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae

Casglwyd barn plant, pobl ifanc a theuluoedd drwy amrywiaeth o ddulliau ymgysylltu ac maent wedi chwarae rhan allweddol wrth lunio'r asesiad a llywio'r blaenoriaethau a amlinellir yn y cynllun gweithredu.

Er bod ymgynghori yn hanfodol ar gyfer cynllunio effeithiol, nid yw bob amser yn bosibl gweithredu pob awgrym a wneir gan drigolion a phartneriaid. O ganlyniad, rhaid i benderfyniadau gael eu llywio gan yr hyn sy'n gyraeddadwy ac yn gynaliadwy o fewn yr adnoddau ariannol a ffisegol presennol. Dylent hefyd gydfynd â blaenoriaethau corfforaethol a lles y Cyngor.

Mae mecanweithiau ymgynghori a chasglu gwybodaeth wedi cynnwys:

Arolwg 'Chwarae Dweud Eich Dweud' ar gyfer Plant a Phobl Ifanc

Mae arolwg Chwarae – Dweud Eich Dweud yn offeryn cenedlaethol a gynlluniwyd i roi llais i blant a phobl ifanc ynghylch a ydynt yn teimlo bod ganddynt yr amser, y lle a'r caniatâd i chwarae fel y dymunant. Ym Mro Morganwg, defnyddiwyd yr arolwg i gefnogi ymgynghori lleol, gan roi cipolwg gwerthfawr ar ble mae plant yn chwarae, y mathau o chwarae y maent yn cymryd rhan ynddynt, a'r hyn y maent yn ei ystyried yn gadarnhaol neu'n heriol am eu hamgylcheddau chwarae lleol.

Er mwyn sicrhau hygyrchedd, gwnaed yr arolwg dwyieithog ar gael ar-lein ac ar bapur. Er mwyn cynyddu'r cyrhaeddiad i'r eithaf, anogwyd rhwydwaith partneriaeth y Fro yn weithredol i hyrwyddo'r arolwg. Roedd hyn yn cynnwys ysgolion, Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Forgannwg, Menter Bro Forgannwg, Cynghorau Tref a Chymuned, a phartneriaid y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus fel lechyd y Cyhoedd, y Gwasanaeth Tân, y GIG, Cyfoeth Naturiol Cymru, a'r Heddlu. Cefnogodd adrannau mewnol y Cyngor y lledaeniad hefyd, gan gynnwys y Tîm Chwarae, y Gwasanaeth Ieuencid, y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd, Dechrau'n Deg, a thimau sy'n gweithio gyda grwpiau targedig fel y Tîm lechyd ac Anabledd Plant a'r Tîm Gofalwyr Ifanc.

Cwblhaodd cyfanswm o 615 o blant a phobl ifanc yr arolwg cyfan neu ran ohono —cynnydd o'i gymharu ag asesiadau blaenorol. Fodd bynnag, mae hyn yn dal i gynrychioli cyfran gymharol fach o gyfanswm y plant a'r bobl ifanc yn y Fro.

Mae canlyniadau'r arolwg yn tynnu sylw at yr heriau wrth asesu a darparu digon o gyfleoedd chwarae. Mae gan bob plentyn a pherson ifanc safbwynt unigryw ar yr hyn sy'n gwneud chwarae'n werthfawr, wedi'i lunio gan ffactorau fel ble maen nhw'n byw a sut mae eu rhieni neu ofalwyr yn gweld chwarae a diogelwch yn eu cymunedau.

Mae'r amrywiaeth hon yn amlwg yn ymatebion yr arolwg. Er enghraifft, pan ofynnwyd iddynt "Beth sy'n dda am eich ardal ar gyfer chwarae?", rhoddodd y cyfranogwyr 49 o wahanol fathau o atebion. Y pum ymateb gorau oedd:

- 14% - Gallu chwarae gyda ffrindiau / gwneud ffrindiau / chwarae gydag eraill
- 13% - Parciau da / amrywiaeth o offer / offer diogel
- 11% - Mae'n hwyl / cyffrous / gall chwarae o gwmpas
- 10% - Y cyfleusterau chwaraeon / caeau pêl-droed / parciau sglefrio
- 9% - Mae yna lawer o le

"Mae'n hwyl bod gyda fy ffrindiau"

"Dw i'n hoffi bod llawer o barciau gwahanol ym Mhenarth a hefyd gallwn ni fynd i'r traeth a'r coed a llyn Cosmeston. Dw i'n hoffi bod caffis a thoiledau yn y parciau"

"Dim ffordd brysur. Gallaf gyrraedd adref yn gyflym"

"Y rhan fwyaf o'r amser mae digon o le i ni chwarae a chwarae o gwmpas"

"Y gallaf fod pwy bynnag yr hoffwn fod"

"Rwy'n cael chwarae beth bynnag rwy'n ei eisiau"

"mae'n ddiogel ac yn gwneud i ni deimlo'n ddiogel fel y gallwn ni fwynhau ein hunain a chael hwyl wrth chwarae"

"Mannau agored mawr i chwarae'n rhydd, bod yn ddychmygus a theimlo'n ddiogel"

"Rwy'n teimlo'n ddiogel yn fy stryd"

"Gallwn fynd i chwarae ond hefyd eistedd ac ymlacio"

Y 5 ymateb gorau i ‘Beth sydd ddim yn dda am eich ardal ar gyfer chwarae a threulio amser ac sydd angen ei wella’ oedd:

- 17% - diffyg cyfleusterau dan do pan fydd tywydd gwlyb
- 16.5% - llawer o sbwriel
- 9.5% - offer hen ffasiwn mewn mannau chwarae
- 9% - ffyrdd prysur / llawer o draffig / cyflymder traffig
- 8.5% - llawer o faw cŵn

“glaswellt glanach heb faw cŵn”

“Dim byd i bobl ifanc ei wneud heblaw treulio amser mewn parciau lle nad oes dim i’w wneud os nad ydych chi’n hoff o chwaraeon. Hoffwn gael mwy o leoedd dan do fel sinema”

“Mae’r parciau braidd yn hen ac mae angen offer newydd arnyn nhw. Ac nid oes llawer o offer bob amser ar gyfer fy oedran i”

Weithiau mae’n rhy ifanc ond weithiau mae’n rhy anodd i mi ac mae ar gyfer plant hŷn”

“Byddai wrth fy modd yn cael mwy o gyfleoedd i gwrdd â ffrindiau o’r ysgol y tu allan i’r ysgol gan fod ffrindiau yn y dosbarth yn byw ar draws y Dyffryn”

“Rydyn ni wastad eisiau chwarae pêl-droed, ond pan mae hi’n fwdlyd, does dim lle i chwarae...mae’r holl gawelli wedi’u cloi, dydy rhai’r ysgol ddim ar agor, a prin fod unrhyw feysydd pêl-droed eraill i chwarae ynddynt nad ydyn nhw’n laswellt”.

Y 5 peth mwyaf poblogaidd y mae plant a phobl ifanc yn hoffi eu gwneud wrth chwarae yw:

(1) yn chwarae ar gonsol gêm/cyfrifiadur	(2) rhedeg a neidio o gwmpas	(3) chwarae ar offer parc
(4) paentio, tynnu llun, lliwio	(5) chwaraeon	

Mae adroddiad llawn ynghylch ymatebion yr arolwg ar gael.

Arolwg 'Chwarae Dweud Eich Dweud' ar gyfer Rhieni/Gofalwyr

Mae rhieni a gofalwyr yn cael eu cydnabod fel dylanwadrwyd allweddol wrth benderfynu sut, pryd, a pha gyfleoedd chwarae y gall plant a phobl ifanc eu cyrchu. Felly mae'n hanfodol eu bod yn deall pwysigrwydd rhoi'r amser, y lle a'r rhyddid i blant ddewis sut, ble, a phryd maen nhw'n chwarae. Er bod oedolion yn aml yn cael eu gofyn i siarad ar ran eu plant, nid yw eu canfyddiadau bob amser yn cyd-fynd â barn plant a phobl ifanc, sy'n aml yn ymateb yn wahanol i gwestiynau tebyg.

I archwilio'r gwahaniaethau hyn, cynhaliwyd arolwg 'Chwarae – Dweud Eich Dweud' gydag oedolion, gan adlewyrchu llawer o'r cwestiynau a ofynnwyd yn arolwg y plant a'r bobl ifanc. Derbyniwyd cyfanswm o 88 o ymatebion gan oedolion—sylweddol llai nag yn yr asesiad blaenorol. Yn ogystal â'r arolwg, cynhaliwyd trafodaethau wyneb yn wyneb mewn digwyddiadau a sesiynau, gan gynnig cyfle i drigolion sy'n oedolion rannu eu barn ar chwarae yn y Fro.

Mae'r canfyddiadau'n dangos bod y rhan fwyaf o rieni a gofalwyr yn cydnabod gwerth chwarae, gan nodi manteision fel hwyl, meithrin perthnasoedd, hyder, creadigrwydd, ymlacio, gwydnwch a datrys problemau. Mynegodd llawer hefyd werthfawrogiad o'r amgylchedd naturiol yn y Dyffryn a rhoddasant adborth cadarnhaol ar rai mannau chwarae sefydlog. Fodd bynnag, fel yn yr asesiad blaenorol, roedd oedolion yn tueddu i fod yn fwy beirniadol o gyfleoedd chwarae sydd ar gael na phlant a phobl ifanc, yn enwedig o ran mannau chwarae sefydlog. Er bod plant wedi sôn am y mannau hyn, roedd eu hymatebion yn gyffredinol yn fwy cadarnhaol ac yn tynnu sylw hefyd at ystod ehangach o fannau lle maent yn mwynhau chwarae.

Ymgynghori ac Ymgysylltu mewn Digwyddiadau a Gweithgareddau Chwarae a Di-chwarae

Mae cyflwyno sesiynau a digwyddiadau chwarae wedi profi i fod yn ffordd effeithiol o ymgynghori â phlant a theuluoedd. Mae'r ymgysylltiadau hyn yn parhau i lywio gweithgareddau a chymau gweithredu yn y dyfodol. Mae prosiectau cymunedol wedi'u targedu—megis y rhai sy'n gysylltiedig â'r Cynlluniau Chwarae-Gyfeillgar yn Ysgol Gynradd San Helen ac Oakfield—wedi elwa o gyllid pwrpasol. Mae'r mentrau hyn wedi galluogi ymgysylltiad parhaus, gyda'r Tîm Chwarae yn meithrin perthnasoedd cryf â staff a thrigolion i deilwra prosiectau i anghenion penodol pob cymuned.

Mae'r prosiectau hyn hefyd yn cefnogi casglu mewnwelediadau trwy offer fel yr arolwg 'Eich Amseroedd Chwarae', sy'n gwahodd plant a staff i rannu eu barn ar brofiadau amser chwarae.

Gan gydnabod nad yw pob preswilydd yn mynychu gweithgareddau chwarae-benodol, cynhaliwyd ymgynghori hefyd mewn digwyddiadau cymunedol ehangach fel ffeiriau a diwrnodau chwaraeon ysgol. Mae'r lleoliadau hyn yn denu cynulleidfau fwy amrywiol ac yn helpu i gasglu ystod ehangach o safbwyntiau. Defnyddiwyd amrywiaeth o ddulliau ymgysylltu, gan gynnwys llysgenhadon ifanc oedran uwchradd yn cyfweld â phlant ysgol gynradd am yr hyn maen nhw'n ei fwynhau wrth chwarae, ble maen nhw'n hoffi chwarae, a pha rwystrau maen nhw'n eu hwynebu.

Plant a Phobl Ifanc Anabl

Cynhelir ymgynghoriad parhaus â phlant, pobl ifanc anabl, a'u teuluoedd drwy fentrau fel Clwb Gwyliau Teuluoedd yn Gyntaf a chynllun yr Arddegau. Cesglir adborth yn ystod y sesiynau hyn i werthuso llwyddiant y ddarpariaeth a sicrhau ei bod yn parhau i ddiwallu anghenion plant a'u teuluoedd.

Er mwyn cael mewnwelediad dyfnach, dosbarthwyd arolwg wedi'i dargedu i deuluoedd plant anabl. Rhannwyd hwn drwy'r Tîm Chwarae a sefydliadau partner, gan gynnwys y Tîm Iechyd ac Anabledd Plant a'r Mynegai—cronfa ddata a gynhelir gan y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd yn benodol ar gyfer teuluoedd plant a phobl ifanc anabl. Derbyniwyd cyfanswm o 88 o ymatebion. Mae'r adborth o'r ymgynghoriad hwn, ynghyd â mewnwelediadau gan bartneriaid fel y Tîm Iechyd ac Anabledd Plant a'r Tîm Cymorth Cynnar, wedi bod yn allweddol wrth lunio'r ddarpariaeth bresennol. Mae hefyd wedi helpu i nodi bylchau mewn gwasanaethau, sydd bellach yn cael eu hystyried fel rhan o'r cynllun gweithredu parhaus.

Defnyddio Mewnwelediad Heb fod yn Benodol i Chwarae - Cronfa Ddata Mewnwelediadau

Ers yr Asesiad Digonolrwydd Chwarae diwethaf, mae'r awdurdod lleol wedi cynnal ystod eang o weithgareddau ymgynghori ac ymgysylltu ar draws amrywiol adrannau. Mae'r ymdrechion hyn wedi creu mewnwelediadau gwerthfawr sy'n llywio'r PSA cyfredol a chynllunio ar gyfer y dyfodol. Er enghraifft, cipiodd ymgyrch Gwneud Eich Marc y Gwasanaeth leuenctid leisiau dros 4,000 o bobl ifanc. Yn fwy diweddar, ymwelodd staff â phob ysgol uwchradd yn y Fro i gasglu barn pobl ifanc ar y cynlluniau Creu Lleuedd sy'n cael eu datblygu ar gyfer y pedair tref—cynlluniau sy'n dylanwadu'n uniongyrchol ar gyfleoedd hamdden, mannau cymdeithasol, a mynediad at weithgareddau.

Mae Tîm Chwarae'r Fro yn gweithio gyda'r Tîm Strategaeth a Phartneriaeth i gyd-fynd â gweithgareddau ymgysylltu dan arweiniad y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, yn enwedig wrth ddatblygu ei Gynllun Llesiant. Mae hyn yn cynnwys tynnu ar ddata o arolwg Gadewch i Ni Siarad am Fywyd yn y Fro, a wahoddodd drigolion i rannu eu profiadau gyda gwasanaethau cyhoeddus, eu blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol, a syniadau ar gyfer gwella cyfranogiad y gymuned mewn gwneud penderfyniadau.

Mae'r Tîm Chwarae hefyd yn cymryd rhan weithredol yn Rhwydwaith Ymarferwyr Cyfranogiad y Cyhoedd, sy'n hwyluso rhannu data ymgynghori a mewnwelediadau ar draws partneriaid mewnol. Mae ffynonellau mewnwelediad ychwanegol yn cynnwys arolygon a gynhaliwyd gan y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd, yn ogystal ag adborth o Deithio Egniöl, S106, ac ymgynghoriadau cynllunio. Mae'r ffynonellau data amrywiol hyn yn cael eu casglu i mewn i Gronfa Ddata Mewnwelediad i gefnogi nodi blaenoriaethau chwarae yn y dyfodol.

Fel rhan o'r broses ymgynghori, gwahoddwyd Cynghorau Tref a Chymuned i rannu mewnwelediadau perthnasol o'u hymgyssylltiad cymunedol eu hunain. Er bod yr adborth a dderbyniwyd hyd yn hyn wedi bod yn gyfyngedig, gobeithir y bydd hyn yn cynyddu wrth i bartneriaethau barhau i ddatblygu.

4. Gwneud y mwyaf o adnoddau

Cyd-destun a Heriau'r Gyllideb

Ar adeg cwblhau'r PSA diwethaf yn 2022, roedd y Cyngor yn cynnal adolygiad cyllideb mawr ar draws ei feysydd gwasanaeth oherwydd yr heriau ariannol digynsail a wynebier. Mae'r gyllideb chwarae wedi'i chynnal am y cyfnod o 3 blynedd ers hynny, y gellir ei ystyried yn gadarnhaol ar adeg pan oedd adnoddau'r Cyngor yn lleihau. Nid yw dyraniad ariannol craidd y Cyngor ar gyfer chwarae yn darparu cyllideb gyflawni. Fodd bynnag, mae'n cyfrannu at gyflogaeth y Prif Swyddog Byw'n lach, y mae rhan o'i rôl yn cynnwys goruchwyllo datblygiad chwarae ac arwain ar yr Asesiad Digonolrwydd Chwarae. Mae hefyd yn cyfrannu at rôl yr Uwch Swyddog Byw'n lach (Swyddog Datblygu Chwarae), gyda gweddill y swydd hon yn cael ei hariannu trwy gyllid Teuluoedd yn Gyntaf a thrwy ail-godi tâl am rai gwasanaethau a ddarperir gan y Swyddog.

Gyda'r heriau ariannol parhaus sy'n wynebu'r Awdurdod Lleol a phartneriaid, mae'n rhaid gwneud penderfyniadau anodd ynghylch sut mae'r adnoddau ariannol cyfyngedig yn cael eu gwario. Cydnabyddir bod gan chwarae effaith gadarnhaol drawsbynciol ar agendâu eraill. Fodd bynnag, ystyrir bod gwasanaethau statudol fel Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol yn flaenoriaeth dros wasanaethau anstatudol fel chwarae. Gall hyn effeithio ar yr adnoddau sydd ar gael i Wasanaethau Chwarae. Mae cyllid wedi'i nodi i sicrhau'r seilwaith a'r rhaglen chwarae ar gyfer y cyfnod 2025 - 2026. Fodd bynnag, nid yw'n glir pa adnoddau ariannol fydd ar gael yn y blynyddoedd i ddod. Mae dulliau cyflwyno amgen fel nodi a hyfforddi gwirfoddolwyr trwy'r rhaglen Ysgolion sy'n Cyfeillgar i Chwarae yn cael eu hystyried mewn ymgais i gefnogi datblygiadau. Fodd bynnag, gyda'r capasiti cyfyngedig o fewn y gweithlu chwarae â thâl yn y Fro, bydd hon yn broses hirdymor a fydd yn dibynnu ar ymgysylltiad a diddordeb parhaus gan aelodau'r gymuned.

Dull Cydweithredol o Gefnogi Chwarae ym Mro Morgannwg

Mae ffocws yn parhau ar adrannau mewnol y Cyngor a sefydliadau allanol yn cydweithio i wneud y mwyaf o'r adnoddau ariannol, ffisegol a staffio sydd ar gael. Cefnogwyd hyn trwy gynnwys amrywiaeth o unigolion mewn gweithgorau a sefydlu paneli traws-sector wrth ystyried defnyddio rhai o'r cronfeydd chwarae a sicrhawyd. Er enghraifft, pan gyhoeddwyd y gronfa ariannu Cyfalaf Chwarae, crëwyd panel yn cynnwys cynrychiolwyr o Chwarae, Cynllunio, Penseiri Tirwedd, Parciau a Mannau Agored. Daeth hyn â chyfoeth o wybodaeth ynghyd i lywio gwneud penderfyniadau. Roedd hyn yn cynnwys gwybodaeth am gronfeydd ariannu eraill a allai ategu'r prosiectau arfaethedig a phrosiectau presennol / arfaethedig a allai naill ai gysylltu â chynlluniau arfaethedig neu eu dyblygu.

Mae cyllid Adran 106 yn parhau i gefnogi chwarae a hamdden. Mae enghreifftiau'n cynnwys gwella asedau cymunedol fel mannau chwarae sefydlog, cyfleusterau chwaraeon a mannau chwarae agored. Mae cyllid Adran 106 yn cael ei groesawu ac yn aml dyma'r unig ffordd y gellir gwella cyfleusterau. Fodd bynnag, mae'n creu rhai problemau gyda rhai trigolion yn cwestiynu pam mae rhai parciau a mannau'n cael eu huwchraddio tra nad yw'r mannau yn eu cymunedau. Ers y PSA diwethaf, mae hyrwyddo mwy addysgiadol o'r cyllid hwn wedi'i wneud i addysgu'r cyhoedd ynghylch o ble mae'r cyllid hwn wedi dod a'r cyfyngiadau ar ble y gellir ei wario.

Mae'r ymgais i wneud y mwyaf o adnoddau hefyd yn ymestyn y tu hwnt i adnoddau ariannol. Mae'n cynnwys rhannu hyfforddiant, offer chwarae arbenigol, offer a chyfleusterau anabledd arbenigol. Er enghraifft, mae'r Tîm Chwarae wedi cyflwyno 'Hyfforddiant Asesu Risg a Budd yn y Blynnyddoedd Cynnar' i staff o fewn lleoliadau Dechrau'n Deg.

Cyllid Llywodraeth Cymru i Gefnogi Cyfleoedd Lleol

Mae grantiau Llywodraeth Cymru wedi cael eu croesawu a'u defnyddio i gefnogi mynediad at gyfleoedd chwarae a'u gwella. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Prosiect Gwyliau Playworks – menter i gefnogi mwy o gyfleoedd chwarae mynediad agored i blant a phobl ifanc yn ystod gwyliau'r ysgol, gan ddarparu byrbrydau iach hefyd. Cyflwynwyd 306 o sesiynau a digwyddiadau ar draws gwyliau'r ysgol a rhai penwythnosau rhwng Haf 2022 a Mawrth 2025. Yn 2024 – 2025 cymerodd mwy na 2100 o blant/pobl ifanc a 1110 o oedolion ran yn y gweithgareddau am ddim. Cefnogodd y cyllid hefyd hyfforddiant staff._

Arweiniwyd Prosiect Playworks gan Dîm Chwarae'r Fro gyda phartneriaid gan gynnwys KeyCreate, Canolfan Gymunedol Bridge Between ac Uniting Church, Grŵp Chwarae Butterflies, Cyngor Tref y Barri, 8 llyfrgell y Fro, Clwb Rotari'r Barri a Dechrau'n Deg. Mae'r buddsoddiad hwn wedi bod yn amhrisiadwy i ddarparu darpariaeth yn ystod gwyliau'r ysgol. Fodd bynnag, mae'r dyraniad wedi aros yn ei unfan felly mae her o ran cynnal lefel y ddarpariaeth gyda chostau cynyddol yn wynebu.

- Cyllid Teuluoedd yn Gyntaf – cefnogi darpariaeth Clwb Gwyliau Teuluoedd yn Gyntaf (plant anabl hyd at 11 oed) a Chynllun i Bobl Ifanc (plant anabl 12 – 18 oed). Mae'r ddau yn cefnogi cyfleoedd cynlluniau chwarae yn ystod gwyliau'r ysgol tra hefyd yn darparu cymorth seibiant i deuluoedd, gan gefnogi gwaith gwasanaethau statudol fel y Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Tîm Cymorth Cynnar – gan ddangos yr effaith drawsbynciol y gall gwasanaethau chwarae ei chael.
- Cyllid Cyfalaf y Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant – gwella safle Canolfan Ddysgu Gymunedol Palmerston lle mae cynllun chwarae cofrestredig AGC yn cael ei ddarparu. Hefyd yn cefnogi lleoliadau gofal plant sy'n cefnogi plant i chwarae.
- Grant Gofal Plant a Chwarae – ariannu swydd y Swyddog Chwarae Cymunedol sy'n cefnogi darpariaeth chwarae cymunedol.
- Haf o Hwyl 2022 - rhaglen llawn hwyl o weithgareddau chwarae, chwaraeon a diwylliannol am ddim wedi'u hanelu at blant a phobl ifanc hyd at 24 oed a'u teuluoedd i gefnogi lles meddyliol, cymdeithasol a chorfforol plant a phobl ifanc - gan eu helpu i barhau â'u hadferiad o gyfyngiadau Covid. Hefyd yn cefnogi teuluoedd yr effeithiwyd arnynt gan yr argyfwng costau byw trwy ddarparu gweithgareddau am ddim dros wyliau'r haf. Darparwyd rhywfaint o ddarpariaeth dargedig hefyd. Cyflwynwyd 946 o sesiynau mewn mwy na 147 o weithgareddau gyda 130 o bartneriaid yn cymryd rhan. 19,571 o bresenoldeb mewn gweithgareddau ar draws 23 o wahanol ardaloedd yn y Fro.
- Cyllid Cyfalaf Chwarae 2025 – bydd y dyraniad cyllid yn cefnogi:
 - Uwchraddio ardal chwarae plant Palmerston yn y Barri
 - Uwchraddio'r ardal chwarae bresennol ger Heol Conybeare yn Sully
 - Uwchraddio ardal chwarae Ewenny
 - Prynu generadur i'w ddefnyddio mewn digwyddiadau
 - Gosod siglo cynhwysol ac arwyneb diogelwch yn Llanilltud Fawr parc
 - Arwyneb a mynediad gwell i'r maes chwarae ar Heol Caerllion, Dinas Powys
 - Offer chwarae ar gyfer cynlluniau chwarae iaith Gymraeg Bwrlwm
 - Offer chwarae a llochesi digwyddiadau ar gyfer chwarae mynediad agored Cyngor y Fro rhaglen
 - Ramp sglefrfyrdio yn Wick
 - Cludo a chodi Ciwbiau Chwarae i leoliadau a nodwyd i gefnogi chwarae cymunedol

5. Monitro

Arwain Cyfrifoldeb Strategol dros Chwarae yn yr Awdurdod Lleol

Cyfarwyddwr Tai a Gwasanaethau Amgylcheddol yw'r Cyfarwyddwr Arweiniol dros Chwarae. Mae'r Aelod Cabinet dros Hamdden, Chwaraeon a Llesiant yn gwasanaethu fel deiliad portffolio chwarae o fewn Cabinet y Cyngor.

Aliniad Strategol

Cydnabyddir effaith drawsbynciol chwarae drwy ei chynnwys mewn dogfennau strategol allweddol gan gynnwys:

- Dyffryn 2030 - Cynllun Corfforaethol Dyffryn Morganwg
- Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus - Cynllun Bwyd Da a Symudiad

Mae chwarae'n cyfrannu'n gadarnhaol at ystod o amcanion a chamau gweithredu o fewn y cynlluniau strategol hyn ac yn cyfrannu at amcanion ehangach fel iechyd, lles a datblygu cymunedol. Mae yna hefyd ystod o amcanion a chamau gweithredu o fewn y cynlluniau hyn sy'n cael effaith gadarnhaol ar allu plant a theuluoedd i chwarae. Fodd bynnag, nid yw'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae a'r Cynllun Gweithredu wedi'u rhestru'n benodol ymhlith y cynlluniau sy'n cyfrannu at y Fro 2030 na'r cynllun Bwyd Da a Symudiad. Mae hyn yn dangos bod angen cryfhau ymwybyddiaeth ac integreiddio'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae ar draws partneriaid a chynlluniau mewnol ac allanol.

Mae'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae yn cefnogi'r Asesiad Llesiant sy'n cydnabod pwysigrwydd chwarae i iechyd a lles corfforol, meddyliol, cymdeithasol ac emosiynol plant a phobl ifanc.

Mae cynrychiolwyr Chwarae'r Fro wedi bod yn rhan o greu fersiwn ddiweddar Cynllun Bwyd Da a Symudiad y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus (2024-2026). Ynghyd â chynrychiolwyr Iechyd y Cyhoedd, maent wedi dadlau dros gynnwys chwarae yn y cynllun hwn. Bydd chwarae'n parhau i gael ei gynrychioli ar y Grŵp Gweithredu Bwyd Da a Symudiad, y mae ei rôl yn cynnwys datblygu ac adrodd yn erbyn camau gweithredu yn y cynllun.

Gyda chefnogaeth Chwarae Cymru a Llywodraeth Cymru, cynhaliwyd sgysiau gyda chynrychiolydd Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Caerdydd a'r Fro i geisio sicrhau bod yr agenda chwarae yn cael ei hystyried mewn cynllunio ranbarthol ehangach a darparu llwybr i adrodd ar yr Asesiad Digonolrwydd Chwarae a'r Cynlluniau Gweithredu. Bwriedir rhoi camau gweithredu ar waith i ddatblygu hyn.

Mecanweithiau Monitro ac Adrodd

Mae cynnydd yn erbyn camau chwarae yn cael ei fonitro a'i adrodd trwy sawl sianel:

- Adroddiadau chwarterol i'r Pwyllgor Craffu a'r uwch reolwyr fel rhan o adrodd ar y cynllun perfformiad corfforaethol
- Adolygiad Chwarae Blynnyddol, a rennir gyda: Pwyllgor Craffu; Cabinet; Uwch reolwyr; Adrannau mewnol; Partneriaid allanol
- Mae canlyniadau sy'n gysylltiedig â chwarae wedi'u cynnwys yn: Diweddariadau Cydraddoldeb Corfforaethol; Adroddiadau ar brosiectau cymorth cost byw; Prosesau adrodd blynnyddol corfforaethol; adroddiadau Bwyd Da a Symudiad Caerdydd a'r Fro

Mae Grŵp Monitro Digonolrwydd Chwarae yn cael ei sefydlu i:

- Goruchwyllo cynnydd ar y Cynllun Gweithredu Chwarae
- Adolygu a diweddaru camau gweithredu i sicrhau perthnasedd parhaus
- Sicrhau adrodd ac atebolrwydd effeithiol
- Cefnogi cwblhau Asesiadau Digonolrwydd Chwarae yn y dyfodol

Bydd yr aelodaeth yn cynnwys cynrychiolwyr o:

- Tîm Chwarae'r Dyffryn
- Cynrychiolaeth sefydliadau cymunedol
- Cynllunio
- Parciau a Mannau Agored
- Iechyd Cyhoeddus
- Teithio Egnïol
- Strategaeth a Mewnwelediad
- Blynnyddoedd Cynnar
- Dysgu a Sgiliau
- Aelod Cabinet dros Hamdden, Chwaraeon a Llesiant

Er mwyn cynnal effeithiolrwydd, bydd cap ar aelodaeth. Fodd bynnag, bydd mecanweithiau ar waith i sicrhau mewnbwn eang gan bartneriaid i adrodd ac asesiadau yn y dyfodol. Bydd y grŵp yn cael ei gadeirio gan y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Hamdden, sy'n gyfrifol am chwarae. Bydd aelodaeth yn cael ei hadolygu i sicrhau effeithiolrwydd.

5. Casgliad

Mae cwblhau'r Asesiad Digonolrwydd Chwarae wedi tynnu sylw at y ffaith, er gwaethaf adnoddau cyfyngedig, fod cyfleoedd chwarae cadarnhaol ar gael ledled Bro Morganwg. Fodd bynnag, mae mynediad at y cyfleoedd hyn yn cael ei ddylanwadu gan amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys man preswyllo plentyn neu berson ifanc, cefndir demograffig, agweddau a blaenoriaethau rhieni, gofalwyr ac oedolion eraill ynghylch gwerth chwarae.

Mae dadansoddiad o'r meini prawf unigol yn y ddogfen asesu yn dangos bod cynnydd wedi'i wneud mewn sawl maes. Fodd bynnag, mae'r cynnydd hwn yn parhau i gael ei gyfyngu gan adnoddau cyfyngedig. Gellir gweithredu ystod o gamau gweithredu—sy'n ddibynnol ar adnoddau ac yn niwtral o ran adnoddau—dros amser i wella digonolrwydd chwarae ar draws yr awdurdod. Mae'n bwysig cydnabod bod hon yn broses hirdymor sy'n gofyn am ymrwymiad a chydweithrediad parhaus.

Fel rhan o'r broses Asesu Digonolrwydd Chwarae, mae cynllun gweithredu blwyddyn wedi'i ddatblygu i symud blaenoriaethau a nodwyd ymlaen. Ystyriaeth allweddol wrth ddewis camau gweithredu i'w cynnwys oedd sicrhau eu bod yn gyraeddadwy o fewn yr amserlen, y cyllid a'r adnoddau sydd ar gael. O ystyried y pwysau ariannol parhaus y mae'r awdurdod lleol a'i bartneriaid yn eu hwynebu, bydd cyllidebau a ddyrannir yn benodol i chwarae yn gyfyngedig.

Er gwaethaf y cyfyngiadau hyn, mae cydweithio cryf rhwng partneriaid yn parhau i fod yn gryfder, a gobeithir y bydd y cydweithrediad parhaus hwn yn helpu i nodi a defnyddio adnoddau i gefnogi camau gweithredu blaenoriaeth. Er bod rhai camau gweithredu yn y cynllun wedi'u cynllunio ar gyfer gweithredu tymor byr, bydd angen amserlen hirach ar gyfer eraill. Fel gyda chynlluniau gweithredu chwarae blaenorol, bwriedir i'r ddogfen hon fod yn ddogfen weithiol ddeinamig a fydd yn cael ei hadolygu a'i diweddarau yn ôl yr angen.

Wrth symud ymlaen, bydd ffocws parhaus ar dargedu adnoddau i gefnogi mynediad at chwarae i blant a phobl ifanc sy'n wynebu'r rhwystrau mwyaf. Mae hyn yn cynnwys y rhai yr effeithir arnynt gan anfantais economaidd-gymdeithasol, unigedd gwledig, a'r rhai ag anghenion ychwanegol.

Bydd ymdrechion hefyd yn cael eu cyfeirio at gefnogi sefydliadau a gwirfoddolwyr cymunedol i wella ansawdd cyfleoedd chwarae yn eu hardaloedd lleol. Cyflawnir hyn drwy raglen strwythuredig o hyfforddiant chwarae a datblygiad proffesiynol parhaus, ochr yn ochr â mentrau fel y rhaglen Ysgolion sy'n Cyfeillgar i Chwarae.

Bydd yr awdurdod lleol a phartneriaid yn parhau i hyrwyddo mynediad cynhwysol i chwarae drwy ddarparu darpariaeth chwarae am ddim, gyda staff, ac annog cyfleoedd chwarae am ddim neu gost isel y gall teuluoedd eu mwynhau gyda'i gilydd. Mae hyn yn cynnwys darparu cynlluniau chwarae a digwyddiadau am ddim, yn ogystal â hyrwyddo'r fenter Chwarae Stryd i gefnogi chwarae ar garreg y drws.

Rhoddir ystyriaeth bellach i ddatblygu mecanweithiau ar gyfer asesu gwerth chwarae mannau. Bydd yr asesiadau hyn yn cefnogi dull mwy strategol o wella amgylcheddau chwarae presennol ac arwain datblygiad mannau newydd sy'n diwallu anghenion plant a phobl ifanc yn well.

Atodiad: Dadansoddiad Thema

Poblogaeth:

Mater A: Nifer y plant yn ôl pob ystod oedran o fewn ei ardal

Mater B: Anghenion plant o wahanol ddiwylliannau a chefnidiroedd o fewn ei ardal

Mater E: A oes tâl am ddarpariaeth chwarae ac os oes tâl, ble mae'n cael ei godi

Yr hyn mae plant a phobl ifanc wedi dweud wrthym:

- Mae lefelau bodlonrwydd yn cael eu dylanwadu gan ble maent yn byw. Soniodd rhai plant sy'n byw mewn ardaloedd gwledig am brinder gweithgareddau a chyfleusterau fel rhwystr, Fodd bynnag, nododd eraill eu bod yn cael mynediad gwell at fwy o fannau agored lle roedd ganddynt ryddid i chwarae. Nododd rhai plant mewn ardaloedd trefol mwy y Fro, er enghraifft y rhai a oedd yn byw i ffwrdd oddi wrth y traeth neu fannau gwyrdd hefyd heriau gyda diffyg cyfleoedd.
- Nodwyd bod ffactorau cysylltiedig â'r oedran yn effeithio ar fynediad i chwarae. Teimlai rhai fod ardaloedd chwarae sefydlog yn fwy addas i blant iau e.e. dan 8 oed. Pwysleisiodd rhai pobl ifanc heriau wrth adnabod mannau lle gallent iyst treulio amser, teimlo'n ddiogel a theimlo eu bod wedi cael caniatâd i fod.
- Nododd 25% o blant a hunaniaethwyd eu hunain fel anabl bod eu cyfleoedd ar gyfer chwarae a threulio amser yn wych ac na allem eu gwella llawer. Mae hyn yn sylweddol is o'i gymharu â'r atebion gan yr holl ymatebwyr a oedd yn 41%.
 - Roedd mynediad at weithgareddau mewnol fforddiadwy yn rhwystr i rai plant a phobl ifanc. Roedd cost mynediad at y gweithgareddau yn ffactor cyfyngol.

"Mannau agored mawr i chwarae rhydd, bod yn ddychmygus a teimlo'n ddiogel"
"Nid yw'r offer yn gyfeillgar i anabled"

Lleoedd lle mae plant yn chwarae:

Mater C: Y gofod lle gall plant chwarae, gan gynnwys gofod agored, ac unrhyw ofod arall

Mater F: Mesurau traffig a ddefnyddir i hybu mynediad at chwarae

Mater I: Y mesur lle mae polisiâu addysg a chynllunio datblygu lleol yn ystyried yr angen i roi mwy o gyfleoedd chwarae i blant

Beth mae plant a phobl ifanc wedi dweud wrthym:

- Mae 68% o blant a phobl ifanc yn chwarae neu'n treulio amser gyda ffrindiau y tu allan y rhan fwyaf o ddyddiau neu ychydig ddyddiau yr wythnos. Fodd bynnag, mae 32% yn dangos nad ydynt bron byth neu byth yn chwarae y tu allan gyda ffrindiau. Mae'r mwyafrif o'r plant hyn yn riportio lefelau llai o foddhad o chwarae. Maent yn gwerthfawrogi mannau naturiol awyr agored yr ardal – maent yn mwynhau defnyddio'r mannau agored, ardaloedd gwyrdd, coetiroedd a thwywodlynnoedd i chwarae.
- Mae mannau chwarae sefydlog (rhestrwyd yn ail) a chyfleusterau chwaraeon (rhestrwyd yn bedwerydd) yn bwysig i blant. Mae ansawdd, addasrwydd oedran, a phendantedd mannau chwarae sefydlog i ble mae plant a phobl ifanc yn byw yn dylanwadu'n sylweddol ar eu lefelau boddhad chwarae.
- Mae opsiynau dan do cylladwy a addas yn gyfyngedig ar gael i blant a phobl ifanc y tu allan i'w cartrefi – yn enwedig yn ystod tywydd drwg. Rhennwyd hyn fel y peth mwyaf niwedol am chwarae neu dreulio amser yn eu hardal.
- Dim ond 27% o blant a phobl ifanc all chwarae yn mhob man y byddent yn hoffi. Gall 31% chwarae ond mewn ychydig o lefydd yn unig neu bron na all chwarae mewn unrhyw un o'r lleoedd y byddent yn hoffi.
- Mae traffig a fydd prysur yn ffactor dylanwadol wrth adnabod beth sy'n dda ac yn ddwng am ardal ar gyfer chwarae. Mae rhai plant wedi nodi diffyg ceir lle maent yn byw fel rhwybeth cadarnhaol. I'r rhai sy'n byw ger ffyrdd prysur, maent wedi nodi hyn fel her (raddfa 4ed).
 - Mae glendid y lleoedd y maent yn chwarae ynddynt yn bwysig iddynt. Cafodd llawer o sbectol (raddfa 2il) a llawer o fwy cŵn (raddfa 5ed) eu nodi fel pethau negyddol am leoedd gerllaw lle gallent chwarae.

"Rwy'n caru archwilio'r awyr agored, mae lot o le awyr agored lle rwy'n byw"
"Does dim lle i fynd os bydd hi'n bwrw glaw. Mae gormod o draffig"

Darpariaeth oruchwylledig:

Mater D: Darpariaeth chwarae oruchwylledig

Mater G: Hyfforddiant gwaith chwarae a datblygu gweithlu

Beth mae plant a phobl ifanc wedi dweud wrthym:

- Teimlai 70% fod eu cyfleoedd i chwarae a threulio amser gyda ffrindiau yn wych neu'n dda. Teimlai 30% y gellid ei wneud ychydig yn well, nad oedd yn dda ac angen iddo ddod yn well neu fod yn wahan.
- Dywedodd 45% o'r rhai a gwyblhaodd arolwg 'Play Have Your Say' eu bod bob amser yn teimlo'n ddiogel wrth chwarae neu dreulio amser gyda ffrindiau. Fel arfer teimla 44% yn ddiogel, tra na theimla 4% byth yn ddiogel. Nid yw 7% yn chwarae y tu allan. O fewn yr arolwg, nododdant ffactorau o amgylch diogelwch fel rhywbeth a effeithia ei gyfleoedd i chwarae yn eu hardal. Gan gynnwys peidio â theimlo'n ddiogel, oedolion a phobl ifanc ofnus, cyffuriau ac alcohol, a bwlio. Teimla plant sy'n mynychu sesiynau chwarae a phobl ifanc dan oruchwyliaeth yn ddiogel gan fod oedolyn yn bresennol os bydd angen cymorth arnynt.
- Mae amrywiaeth o leoedd goruchwylledig lle mae plant yn chwarae ac yn treulio amser. Mae hyn yn cynnwys cynlluniau chwarae, clybiau ieuencid, clybiau chwaraeon a dawns, grwpiau unfuriedig (ee Sgwadiâu, Brownis), chwarae meddal a chanolfannau chwarae. Ac eithrio darpariaeth a reolir gan y Cyngor a rhai grwpiau gwirfoddol, mae'r rhan fwyaf yn rhaid talu i gael mynediad.
- Roedd 76% yn teimlo bod ganddynt ddigon o amser i chwarae yn ystod eu hamser egwyl ysgol a amser cinio, gyda 24% ddim yn fodlon.
- Mae gallu chwarae gyda ffrindiau, gwneud ffrindiau a chwarae gyda phobl eraill yw'r brif bethau maent yn eu rhoi'n gyntaf ynghylch beth sy'n dda am chwarae yn yr ardal.

Cydweithio polisi, ymgysylltu, eiriolaeth a gwybodaeth:

Mater F: Mesurau a ddefnyddir i hyrwyddo mynediad i chwarae, gan gynnwys darparu gwybodaeth, hysbysebu a digwyddiadau

Mater G: Cyfleoedd hyfforddi ar gyfer gweithlu chwarae

Mater H: Y lefel o ymgysylltu a chyfranogiad cymunedol

Mater I: Y mesur y mae polisiâu eraill awdurdod lleol yn ystyried y angen i wella cyfleoedd chwarae i blant

Beth mae plant wedi dweud wrthym:

- Mae'n mwynhau treulio amser yn chwarae gyda'u ffrindiau a'u teuluoedd. Mae digwyddiadau sy'n cynnwys gweithgareddau chwarae yn eu cefnogi i wneud hyn. Weithiau gellir canolbwyntio digwyddiadau yn y prif drefi sy'n gallu gwneud iddynt fod yn llai hygyrch i'r rhai sy'n byw mewn ardaloedd gwledig.
- Nid yw rhai plant a phobl ifanc yn gwybod am y cyfleoedd chwarae rhad sydd ar gael trwy brosiectau fel cynlluniau chwarae a gweithgareddau ieuencid felly mae angen i ni ystyried sut rydym yn hyrwyddo'r cyfleoedd hyn fel bod y wybodaeth yn cyrraedd atynt.

Poblogaeth

Cryfderau

- Dosbarthiad cymharol gyfartal o fannau chwarae ymhlith wardiau yn y Dyffryn yn seiliedig ar ffigurau poblogaeth.
- Cyfoeth o ddata demograffig a chymunedol o fewn asesiad lles a chyfrifiad.
- Mae anghenion chwarae cyffredinol plant yn cael eu deall.
- Mae ffocws darpariaeth mynediad agored mewn ardaloedd o amddifadedd felly mae gwybodaeth am yr anghenion chwarae a'r rhwystrau a wyneb.
- Mae chwarae yn iaith ryngwladol - mae darpariaeth a redir gan y Cyngor yn cael ei chyflwyno ar sail gynhwysol.
- Mae'r Cyngor yn darparu gwasanaeth sy'n cefnogi plant anabl yn ystod gwyliau ysgol - yn seiliedig ar anghenion pwrpasol a gafwyd o ganlyniad i berthnasoedd da a rhynt a gweithwyr proffesiynol.
- Mae darpariaeth ar wahân ar gyfer plant anabl a'r rhai ag anghenion cymorth ychwanegol wedi'i chyflwyno, ond sefydlwyd bod darpariaeth gynhwysol yn fwy buddiol i gyfranogwyr, staff a theuluoedd.
- Ar hyn o bryd mae darpariaeth Chwarae Cynhwysol y Fro yn cefnogi plant sy'n uniaethu fel rhai an-dduaid.
- Tîm gwasanaeth chwarae a chynnig gwasanaeth rhagorol yn y Dyffryn
- Data a mewnwelediad - llawer o ddata ar gael i gefnogi penderfyniadau - angen ei ddefnyddio'n effeithiol ac ar y cyd e.e. canlyniadau Gadewch i Ni Sgwrs, ysgolion, ymgynghoriadau
- Rydyn ni eisio cael y sgysrau, rhai rhwystrau i gyrraedd y bobl gywir
- Adnewyddu'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb yn y Fro i hwyluso gwasanaethau
- Cynllun Corfforaethol 2025-30 a Chynllun Cydraddoldeb Strategol: Mae Pobl a Lleuedd yn amcangyfrif allweddol ond mae angen sicrhau bod cyfeiriad penodol at blant a chwarae
- WESP - welsh speakers high on agenda - schools, Mudiad Meithrin, Urdd, Menter Bro Morgannwg etc.
- Galw a gwaith sy'n cael ei wneud - ond wedi'i wasgaru'n denau, gallat fod yn fwy
- Gweithio mewn partneriaeth â grwpiau cymunedol presennol (Dechrau'n Deg) - Bridge Between, Bethel Tots

Gwendidau

- Er bod cyfoeth o ddata demograffig a chymunedol - gan fod cyllid i ddarparu chwarae yn cael ei ariannu'n allanol, efallai na fydd y targed ar gyfer cyllid yn cyd-fynd â'r hyn y mae'r data demograffig a chymunedol yn ei ddweud wrthym yw'r blaenoriaethau.
- Data cyfyngedig ar gael i gynnal cymariaethau daearyddol yn seiliedig ar angen chwarae (yn hytrach nag e.e. amddifadedd)
- Oherwydd adnoddau cyfyngedig, yn methu â hwyluso darpariaeth reolaidd yn ystod y tymor o fewn ardaloedd amddifadedd a nodwyd
- Mae iechyd ac addysg yn casglu data ar blant anabl a'u hanghenion cymorth, ond nid yw ar gael yn rhwydd i ddarparwyr chwarae
- Er gwaethaf natur gynhwysol y darpariaeth a redir gan yr ALL, nid yw pob safle a lle a ddarperir am gost isel/dim cost yn hygyrch i'r anghenion
- Oherwydd natur gynhwysol Darpariaeth Chwarae Cynhwysol y Fro (FFHC gynt), caiff hyn ei ystyried yn aml fel ateb i gefnogi teuluoedd plant anabl mewn perthynas â'u hanghenion gofial plant a/neu seibiant eu hunain, yn hytrach nag anghenion chwarae'r plentyn. Diffyg darpariaeth ar gyfer plant ag anghenion ychwanegol
- Mae ffi fach iawn am ddarpariaeth chwarae'r Cyngor yn golygu bod y gwasanaeth yn aml yn cael ei ddefnyddio fel dewis arall rhatach yn lle gofial plant/seibiant i blant a thrwmia, heb ystyried y manteision/addasrwydd i'r plant.
- Argaeledd Cyfleusterau a Chyllid i gydnabod manteision darpariaeth chwarae
- Cyfleoedd cydweithredol heb eu defnyddio a gweithio mewn partneriaeth o fewn gwasanaethau'r cyngor
- Diffyg dealltwriaeth o werth chwarae manau agored a manau chwarae i ddeall a ydynt yn diwallu'r anghenion
- Dealltwriaeth glir o gyflwr presennol manau chwarae a manau chwarae yng nghyd-destun anghenion buddsoddi yn y dyfodol i gynnal a datblygu darpariaeth ac ymdrin â diffygion yn y darpariaeth
- Gostyngiad mewn cyfraddau genedigaethau, lleihau rhwyngweithio cymdeithasol a defnydd manau chwarae
- Cyfyngiadau cyllidebol yn erbyn rhwymedigaethau
- Cymraeg: Mae'r Cyngor yn gofyn i'r Fenter ddarparu cyfleoedd a darpariaeth chwarae o dan y Cynllun Chwarae Cymru, mae'r Fenter yn dweud bod presenoldeb da a galw mawr ond ni allwn gynnig mwy o gyllid; dim cyllideb ar gyfer clybiau ieuencid / darpariaeth i blant hyn yng Nghymru.
- Mae creu lleoedd wedi nodi bylchau yn y darpariaeth ieuencid, yn enwedig ar gyfer pobl 12-16 oed - ymgynghoriad cynhwysfawr diweddar y Bont-faen a Llanilltud
- Gall anghenion plant a phobl ifanc mewn ardaloedd o amddifadedd i blant yn wahanol
- Cyfran uchel o blant ADY / ND
- Ardaloedd gwledig - diffyg trafnidiaeth; tlddi; Ynysig, diffyg darpariaeth ar gyfer y boblogaeth
- Diffyg dealltwriaeth o ddosbarthiad yr angen
- Gwnewch lleoedd i ferched - lleoedd i wahanol grwpiau
- Diffyg gofial plant yn ystod y gwyliau

Poblogaeth

Cyfleoedd

- I ymgysylltu, dylanwadu a chydweithio
- Ymgysylltu â rhwydweithiau staff eraill (fel gyda GLAM) - amrywiol (mwyafrif byd-eang) ac Abl (Anabled)
- Hyrwyddo darpariaeth yn well - grwpiau nad ydym yn siarad â nhw'n aml - estyn allan
 - Cydweithio - gyda phwy mae'r cyngor eisoes yn siarad?
- Prosiect creu lleoedd
 - Gwasanaeth ieuencid
 - Ysgolion
- Fforwm Ymgynghorol Cydraddoldeb (ECF)
- Cynnwys plant a chwarae ar bolisiau a chynlluniau corfforaethol
- Cynlluniau cenedlaethol e.e. Cymraeg 2050 - Cyfleoedd iaith Gymraeg
- Potensial i ddylanwadu ar gynlluniau creu lleoedd a'u llywio a fydd yn cael eu hadolygu a'u diweddarau'n flynyddol fel yr Asesiad Digonolrwydd Chwarae - sicrhau bod y rhain yn llywio / cyfeirio at ei gilydd
 - Cynllun sy'n gyfeillgar i oedran / Sir y Noddfa
- Poblogaeth sy'n newid - mwy amrywiol
- Nod rhaglen Ysgolion sy'n Gyfeillgar i Chwarae yw cefnogi cefnogaeth gymunedol ehangach a fydd, gobeithio, yn cefnogi mwy o ddarpariaeth mewn ardaloedd daearyddol gan gynnwys ardaloedd o amddifadedd, gwledigrwydd ac ati.
- Cytfe i gysylltu â sefydliadau/grwpiau cymunedol (heb fod yn chwarae) presennol i gynnig hyfforddiant i gynyddu gwybodaeth a sgiliau i gefnogi chwarae mewn cymunedau a nodwyd.
- Codi ymwybyddiaeth ymhlith grwpiau partner eraill bod darpariaeth Chwarae'r Fro yn gynhwysol.
- Gellid rhannu prosesau a pholisiau sydd ar waith i gefnogi plant anabl ymhlith gweithwyr proffesiynol ar draws pob sector fel un ddogfen unigol, er mwyn darparu'r gwasanaethau gorau posibl.
- Cysylltu â grwpiau ieuencid cynrychioliadol drwy e.e. dolenni Gwasanaeth Ieuencid.

Bygythiadau

- Gan fod gwasanaethau'n cael eu hariannu'n allanol gyda nodau penodol, mae'n aml yn anodd cyfiawnhau gwerth am arian wrth ganolbwyntio ar ardaloedd gwledig sydd â niferoedd cyfranogiad is.
- Mae ymgysylltu â'r gymuned a chymryd rhan weithredol yn hanfodol i ddatblygu cyfleoedd cynaliadwy newydd mewn cymunedau.
- Cylwynir darpariaeth chwarae a redir gan yr ALL ar sail gwbl gynhwysol, ni ddarperir darpariaeth ar wahân ar gyfer grwpiau penodol.
- Mae cyfathrebu weithiau'n anodd gyda theuluoedd lle nad Saesneg yw'r iaith gyntaf - gall diffyg dealltwriaeth o gynhwysiant a'r gwasanaethau a ddarperir effeithio'n negyddol ar deuluoedd.
- Mae'n rhaid i deuluoedd plant anabl lenwi nifer o ddogfennau ar gyfer gwahanol wasanaethau felly mae ansawdd y wybodaeth a ddarperir ar gyfer chwarae yn aml yn cael ei wahanu oherwydd blinder amser/ffurf.
- Er bod yr ALL yn cynnig darpariaeth gynhwysol, nid yw'n gallu cynnig cefnogaeth i blant sy'n arddangos ymddygiad heriol ar brydiau.
- Oherwydd diffyg darpariaeth arall i gefnogi seibiant i blant sy'n arddangos ymddygiad ymosodol, weithiau mae diffyg gwybodaeth a ddarperir gan rieni ynghylch anghenion y plentyn felly maent yn fwy tebygol o gael lle yn y darpariaeth - mae hyn yn effeithio ar gyflawni'r cynllun, ar staff, plant eraill a'r plentyn ei hun lle nad yw'r lleoliad yn briodol i blentyn.
- Cyfraddau genedigaethau sy'n gostwng - llai o blant - ond mae angen mapio a dadansoddi i ddeall hyn yn llawn
 - Ystyriaeth (yn hytrach na bygythiad) - mwy o blant ND / ADY, mwy o blant o gefndiroedd mwyafrifol byd-eang / ethnig ac ati.
 - Poblogaeth hyn gynyddol - a yw hynny'n fygythiad i gyllid a ffocws ar bobl iau
- Pobl hyn yn fwy tebygol o gyfrannu ynghylch ymgynghoriadau/llais
- Nid yw oedolion bob amser yn gwybod beth sydd ei angen ar blant a phobl ifanc - y peth gorau yw gofyn iddyn nhw'n uniongyrchol

Mannau Lle Mae Plant yn Chwarae

Cryfderau

- Mae llwybrau presennol i ardaloedd chwarae - efallai nad ydyn nhw o'r safon ond maen nhw'n bodoli.
- Roedd y cynllun peilot i gau strydoedd ysgol yn Ysgol Gynradd Fairfield yn llywyddiannus ac mae gennym geisiadau i ehangu i ysgolion eraill.
- Mae gennym fodel llywyddiannus ar gyfer darparu hyfforddiant beicio am ddim i blant. Dysgodd 70 o ddisgyblion sut i feicio/gwella sgiliau eleni yng Nghlwb Beicio'r Barri.
- Mae llawer o fannau chwarae wrth ymyl manau gwyrdd amwynder, ac mae'r rhain yn darparu ar gyfer defnyddiau ychwanegol yn ogystal â goruchwyliaeth well o blant.
- Mae cyffwrdd blaenoriaeth/cyffwrdd cymysg wedi'u gweithredu yn y Rhws ac fe'u cefnogir gan yr ALL os yw amodau'n caniatáu - wrth i gyllid ddod i mewn gellir eu gweithredu mewn mwy o leoliadau.
- Cynllun peilot Strydoedd Chwarae Cadarnhaol (cau strydoedd) mewn 2 stryd yn y Barri - dan arweiniad trigolion. Polisi Strydoedd Chwarae bellach wedi'i gadarnhau i alluogi cau strydoedd yn y dyfodol.
- Mae Swyddog Diogelwch Ffyrdd yn darparu hyfforddiant mewn ysgolion ledled y Fro i baratoi plant i groesi'r ffordd yn ddiogel.
- Mae gan Dîm Chwarae'r Fro arwyddion dwyieithog "Plant yn Chwarae" sy'n cael eu harddangos pan gynhelir sesiynau chwarae mewn cymunedau. Mae'r rhain ar gael i sefydliadau eraill eu defnyddio.
- Cyflwynwyd Peilot Alleygators i hyrwyddo chwarae diogel mewn manau cymunedol a giatiau (lonydd y tu ôl i dai).
- Mae rhai lleoliadau'r Cyngor a'r gymuned e.e. Canolfan Ddysgu Gymunedol Palmerston yn derbyn defnydd o fannau ar gyfer chwarae.
- Systemau / cronfeydd data cyfoes o faint ac ansawdd manau chwarae (er bod angen adolygu'r rhain i'w cadw'n gyfredol)
- Ymglymiad cymunedol wrth godi ymwybyddiaeth a nodi ble mae angen gwella
- Mae'r asesiad manau agored yn cwmpasu amrywiaeth o fannau agored y tu hwnt i ardaloedd chwarae dynodedig gan gynnwys manau hamdden anffurfiol i gellir eu defnyddio ar gyfer chwarae
- Allgynllunio lleoedd nad ydynt yn fannau chwarae "nodweddiadol" i weithredu fel manau chwarae cymunedol fel ffyrdd ar gyfer chwarae a manau dinesig
- Defnyddio lleoliadau newydd/gwahanol - canolfannau cymunedol aml-dddefnydd / canolfannau dysgu/ysgolion
- Cynllun corfforaethol - amcanion lleoedd yr ydyn am wneud y gorau o'n lleoedd
- 104 o feysydd chwarae yn y Dyffryn
- Cyfleoedd diwyllianol - Siopau llyfrau, Canolfan Gelf, Orielau, Amgueddfeydd
- Nifer dda o le awyr agored / am ddim!

Gwendidau

- Tywydd garw - er enghraifft gall llifogydd gau llwybrau troed i barciau ac ati.
- Tuedd o ddatblygwyr yn gweithredu llawer o fannau chwarae bach sy'n cyfrif am yr arwynebedd gofynnol ond sy'n ddiflas ac yn ddigwyffro ac nid ydynt yn gwarantu defnydd rheolaidd. e.e. Aberogwr.
- Mae 23 o 24 ward yn y Fro yn dioddef o ddiffyg lle chwarae i blant o'i farnu yn erbyn safonau FIT.
- Nid oes unrhyw arwyddion gemau pêl nac arwyddion tebyg eraill mewn ardaloedd ar draws y Dyffryn - dim arwyddion cadarnhaol parhaol yn annog chwarae a hamdden.
- Diffyg capasiti i gynnal archwiliadau mynediad neu archwilio manau ar gyfer gwerth chwarae.
- Diffyg gwybodaeth am sut olwg sydd ar chwarae mewn ysgolion ac o ganlyniad beth yw'r anghenion chwarae.
- Dim polisi gan y Fro mewn perthynas â defnydd safonol o diroedd yr ysgol ar gyfer chwarae/hamdden y tu allan i amser ysgol - y canlyniad yw ei fod yn dibynnu mewn gwirionedd ar ethos yr ysgol ynghylch a ydyn nhw'n canolbwyntio ar y gymuned.
- Angen asesiadau ansawdd cywir a chadarn - dim dull strategol o fynd i'r afael â manau o ansawdd gwael
- Cyllid Adran 106 mewn ardaloedd sydd wedi'u datblygu yn unig. Esgeulustod mewn ardaloedd gwledig lle mae poblogaethau is hefyd.
- Mae 23 o 24 ward ym Mro Morganwg yn brin o ran y ddarpariaeth ofynnol ar gyfer manau chwarae
- Cynllun Chwarae Gweithredu sydd ei angen islaw lefel y Canllawiau Cynllunio Atodol
- Angen i dylunio datblygiadau newydd fod yn fwy cyfeillgar i gerddwyr ac annog defnyddiau chwarae ar y stryd - parthau cartrefi
- Ni chaiff manau gwyrdd eu hasesu am werth chwarae - mae'n gwella agweddau dylunio i annog chwarae
- Manau Chwarae Cymdogaeth heb eu hasesu
- Mae angen archwiliadau mynediad i asesu sut y gall plant gyrraedd eu manau lleol ac a ydynt ar agor i'r cyhoedd: manau chwarae a giatiau yn y Barri mewn ardaloedd trosedd uchel ond nid ydynt yn hygyrch i bob plentyn
- Safon darpariaeth chwarae sefydlog yn ofynnol
- Costau mynediad corfforol i leoedd
- Trafnidiaeth gyhoeddus / cost trafnidiaeth ac ati
- Llwybrau diogel i chwarae - traffig?
- Mae diffyg cyfleusterau / manau ar gyfer plant 12 - 16 oed yn golygu eu bod yn defnyddio parciau sydd wedi'u hanelu at blant dan 12 oed, sy'n atal plant iau rhag eu defnyddio.
- Diffyg manau chwarae dan do
- Costau llogi cyfleusterau

Mannau Lle Mae Plant yn Chwarae

Cyfleoedd

- Cau Strydoedd Ysgol - roedd 1 cynllun peilot yn Ysgol Gynradd Fairfield ac eisiau ohangu i ysgolion eraill yn y Dyffryn - gan greu amgylchedd mwy diogel o flaen ysgolion.
- Sicrhau bod datblygwyr yn cynnwys seilwaith technoleg gwybodaeth dda wrth adeiladu datblygiadau.
- Dod â'r holl llwybrau ar y Map Rhwydwaith Teithio Egniol i fyny i'r safon ar gyfer cerdded/beicio.
- Mae diogelwch ffyrdd meysydd chwarae/llwybrau beicio yn rhoi cyfle i ddisgyblion ddysgu trwy chwarae yn yr ysgol - ymestyn i fannau cymunedol.
- Mae safleoedd a ddygwyd ymlaen trwy'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn fwy o ran maint gan ddarparu cyfleoedd ar gyfer ardaloedd chwarae ychwanegol a mwy.
- Gellir cynnwys mwy o strydoedd yn y prosiect Strydoedd Chwarae - dan arweiniad trigolion.
- Datblygu map digidol o fannau i chwarae - sydd hefyd yn cynnwys gwybodaeth am hygyrchedd offer mewn manau chwarae sefydlog.
- Mae trafodaethau'n digwydd ar hyn o bryd gyda'r Bwrdd Lechyd Prifysgol ynghylch byrddau cyfathrebu mewn rhai parciau i gefnogi plant anabl.
- Gallai partneriaid ddefnyddio "Arwyddion Plant yn Chwarae" dwyieithog y Tim Chwarae.
- Potensial i ddatblygu mwy o fannau chwarae sy'n canolbwyntio ar y gymuned drwy brosiect AlleyGators (os oedd cyllid ar gael).
- Bydd datblygu cynllun peilot Chwarae Rhannau Rhydd meysydd ysgolion yn caniatáu i'r Tim Chwarae ymgysylltu ag ysgolion a darganfod eu hangenion chwarae.
- Sicrhau bod ysgolion yn ymwbyddol o bwysigrwydd chwarae a'r angen i bob plentyn gael amser, lle a chaniatâd i chwarae yn ystod diwrnod ysgol.
- Gellir gwneud gwell defnydd o gaeau chwarae ysgolion - bod yn agored i systemau archebu i ganiatáu defnydd cyhoeddus
- Gwneud manau'n well a'u gwella ar gyfer grwpiau penodol
- Aseidiadau cydraddoldeb a gwerth chwarae
- Gall cynlluniau creu lleoedd nodi darpariaeth
- Mae RLDP yn darparu fframwaith wedi'i ddiweddarw ac mae safleoedd allweddol yn fawr ar gyfer cyfnod y cynllun hwn felly gallant ddarparu darpariaeth sylweddol i fynd i'r afael â diffygion.
- Cael cynllun seilwaith gwyrdd wedi'i fabwysiadu - yr allwedd ar gyfer integreiddio manau agored a'u defnyddiau
- Cyllid Adran 106
- Strategaeth manau agored a chwarae i gyfeirio cyllid - Cydraddoldeb a Gwerth, cynlluniau Creu Lleoedd
- Safleoedd datblygu, adfywio a safleoedd annisgwyl

Bygythiadau

- Mae cyllid Teithio Egniol/SRIC yn cael ei dorri, sy'n lleihau ein gallu i adeiladu/gwella llwybrau.
- Gweithio gydag ysgolion i ddatblygu Cynlluniau Ysgol Teithio Egniol i ddatblygu strydoedd ysgolion - mae gan ysgolion faterion gwaith/adnoddau blaenoriaeth uwch.
- Problemau adnoddau - cael staff ar gael i'w neilltuo i brosiectau. Mae'n anodd gwella rhywfaint o seilwaith - efallai na fyddai cyfle i gael llwybr troed mewn ardaloedd gwledig er enghraifft.
- Risg nad yw manau dynodedig yn cael eu cynnal a'u cadw ac felly'n niweidio gwerth y lle. e.e. nid yw Heol Caerllion (de) wedi'i chynnal a'i chadw ac mae'n rhwystro manau agored y gellid eu defnyddio fel arall ar gyfer chwarae.
- Nid yw'r cyhoedd yn deall beth yw cyffordd flaenoriaeth/cymysg ac yn meddwl ein bod yn rhoi pobl agored i niwed mewn perygl.
- Angen am gapasiti a meddalwedd ddigidol a all gefnogi map digidol Places to Play.
- Dim cyllid ar gael i gyflawni e.e. prosiect AlleyGators (sy'n ceisio troi lonydd y tu ôl i dai yn fannau cymunedol defnyddiadwy).
- Cyllid / Adnoddau
- Ymddygiad gwrthgymdeithasol - yn gysylltiedig â chynnal a chadw gwael neu leoedd yn methu â bod yn rhan o'u "defnydd chwarae" dynodedig e.e. Heol Caerllion, Dinas Powys - mae ardal chwarae segur yn rhwystro defnyddio'r gofod amwynder cyfagos; Yn annog pobl i beidio â defnyddio
- Gall dylunad gwael arwain at ddiffyg defnydd lle mae dyluniad amhrudol yn arwain at dir corsio

Darpariaeth dan Oruchwyliaeth

Cryfderau

- Darpariaeth mynediad agored am ddim a ddarperir yn ystod gwyliau ysgol a ariennir trwy gyllid Gwaith Chwarae Llywodraeth Cymru.
- Cynllun Chwarae Cynhwysol y Fro (FFHC) sy'n darparu mynediad â chymorth i chwarae i blant anabl 4-11 oed yn ystod gwyliau'r ysgol.
- Cynllun iaith Gymraeg BWRLWM a gyflwynir gan Menter Bro Morgannwg - darpariaeth mynediad agored am ddim a ariennir gan y Cyngor
- Mae cydnabyddiaeth ymhlith llawer o sefydliadau a thirgolygon o fanteision darpariaeth chwarae dan oruchwyliaeth
- Mae darpariaeth dan oruchwyliaeth yn amlygu cyfranogwyr i ystod o fathau o chwarae.
- Mae darpariaeth mynediad agored a reolir gan y Cyngor yn rhad ac am ddim
- Mae Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd y Fro yn cadw cofnodion cywir a chyfredol ar leoliadau gofal plant a chwarae cofrestredig ac anghofrestredig trwy Dewis Cymru.
- Mae e-newyddion, postiau cyfryngau cymdeithasol a rhaglenni gweithgareddau'r FIS yn hyrwyddo amrywiaeth o gyfleoedd chwarae
- Prosiect/Bwydlen Chwarae i Fynd yn cynnig llosgi adnoddau am ddim i grwpiau cymunedol a grwpiau chwarae - gan ehangu'r mathau o chwarae posibl sydd ar gael o fewn lleoliadau.
- Mae sefydliad cymunedol Keycreate yn cynnig sesiynau chwarae penwythnos i deuluoedd sy'n targedu teuluoedd â phlant anabl. Cefnogaeth Tim Chwarae trwy ddarparu gweithiwr chwarae cymwys. Hefyd yn cefnogi'r pontio i FFHC.
- Partneriaeth Tim Chwarae'r Fro a Chylbiau Plant Cymru ar gyfer darparu hyfforddiant gwaith chwarae - gan gefnogi sefydliadau i fodloni rheoliadau AGC a chynnig hyfforddiant i wirfoddolwyr cymunedol.
- Darperir darpariaeth chwarae heb ei chofrestru gan y Cyngor yn unol â safonau AGC.
- Mae Parciau a Mannau Agored yn galluogi defnydd ar gyfer digwyddiadau a gweithgareddau di-elw yn rhad ac am ddim. Mae Tim Chwarae yn defnyddio'r mynediad hwn i gyflwyno digwyddiadau am ddim, sesiynau Ceidwaid Chwarae a sesiynau chwaraeon mewn parciau a manau agored lleol, fel y mae sefydliadau eraill yn ei wneud.
- Cysylltiad cadarnhaol rhwng gwasanaethau chwaraeon a chwarae - dealltwriaeth dda mai chwarae yw'r man cychwyn ar gyfer cyfranogiad mewn chwaraeon a gweithgareddau corfforol yn y dyfodol gyda gweithgareddau chwaraeon anffurfiol yn cael eu cynnig o fewn darpariaeth chwarae dan oruchwyliaeth (a redir gan y Cyngor).
- Mae gan Dîm Chwarae'r Fro gynllun chwarae mynediad agored cofrestredig AGC yng Nghanolfan Ddysgu Gymunedol Palmerston bellach.
- Pan fydd cyllid chwarae ar gael a'i gynnig i bartneriaid allanol, mae disgwyl y bydd y partneriaeth hynny'n bodloni meini prawf penodol o ran safonau a disgwyliadau.
- gwaith.
- Cynllun Sicrhau Ansawdd yn y Fro a reolir gan y Blynnyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae.
- Cychwyn Hedfan: Dull Ymholgar yn lleoliadau gofal plant; Arhos a Chwarae i dan 5 mewn partneriaeth ag sefydliadau eraill; Defnyddio traethau a pharciau; Sesiynau Cerdded a Starad i bawb yn y Fro; Ehangu Cychwyn Hedfan ar draws y Fro a mwy o ymyriadau cynnar; Grŵp Rainbow i blant dan 5 gyda anghenion ychwanegol ym Mharry a Sant Athan; Cefnogaeth 1 i 1 i chwarae gyda rhieni
- Darpariaeth Chwarae Cymunedol mewn ardaloedd gwledig a gyflwynir gan wirfoddolwyr
- Gweithio gyda phartneriaid sydd â'u gwirfoddolwyr eu hunain
- Mae rhai plant yn ddiolchgar am oruchwyliaeth oedolion (bwlio ac ati)
- Hyfforddiant i blant hyn i ddod yn arweinwyr cynllun chwarae yn y Gymraeg a'r Saesneg trwy Dîm Chwarae'r Fro a Menter Bro Morgannwg

Gwendidau

- Byddai'n elwa o hyrwyddo darpariaeth chwarae am ddim yn ehangach, gan ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau hyrwyddo - gyda phob partner yn cefnogi hyrwyddo a rhannu gwybodaeth gyda theuluoedd sy'n gysylltiedig â'u gwasanaethau.
- Mae'r galw am Glwb Gwyliau Teuluoedd yn Gyntaf yn fwy na'r adnoddau.
- Oherwydd diffyg cyllid, nid oes darpariaeth chwarae agored reolaidd â staff yn ystod y tymor - felly mae'n anoddach methrin perthynas â chymunedau a'u hyrwyddo/annog i fynychu darpariaeth gwyliau ysgol - mae rhieni'n llai tebygol o anfon plant i weithgaredd os nad ydyn nhw'n adnabod y bobl sy'n eu darparu.
- Gan fod darpariaeth chwarae â staff yn cael ei hariannu'n allanol, mae angen sicrhau ei bod yn bodloni meini prawf cyflwyno, e.e. targedu grwpiau/cymunedau penodol. Mae hyn yn golygu nad yw bob amser yn gallu cyflwyno ym mhob lleoliad dymunol - felly mae'n rhaid rheoli disgwyliadau cymunedau/Cynghorwyr ac ati.
- Gall fod yn anodd cael mynediad at leoliadau cymunedol fel canolfannau cymunedol ac ysgolion i ddarparu darpariaeth chwarae - mae hyn yn golygu y gall lleoliad y darpariaeth yn aml gael ei bennu gan argaeledd lleoliadau yn hytrach na'r angen am chwarae.
- Dim lefel uchel o ymwybyddiaeth o amgylch y ddewislen Chwarae i Fynd.
- Dim darpariaeth chwarae â staff ar gael i blant/plant ifanc ag anghenion cymorth ymddygiad uchel - dim ond ar gyfer lefel benodol o angen y gall y Ganolfan Iechyd a Gofal Plant ddarparu ar gyfer y rhai.
- Oherwydd diffyg cyllid, nid yw prosiectau blaenorol fel Iach Egnol a Dan Do / Awyr Agored, Crwydriad Coedlog, Ysgolion Coedwig ac ati yn digwydd neu os ydynt, maent yn ysbaidol iawn.
- Ffioedd ar waith am ddefnyddio'r rhan fwyaf o ddiroedd/safleoedd ysgolion, a chyfleusterau cymunedol. Ffioedd a godir gan adrannau mewnol a darparwyr allanol. Rhai enghreifftiau o fynediad am ddim.
- Nid oes gan yr ALL y capasiti i fonitro a gwirio darpariaeth chwarae anghofrestredig a ddarperir gan bartneriaid yn rheolaidd mewn perthynas â safonau.
- Nid oes gan yr ALL gyllideb datblygu staff fewnol wedi'i chlustnodi ar gyfer chwarae gan gynnwys gwaith chwarae - mae'n dibynnu ar Gyllid Gwaith Chwarae a Gofal Plant a Chwarae blynnyddol.
- Mae cyfleoedd DPP ar gael i staff chwarae, fodd bynnag nid yw'r cyfleoedd bob amser yn hygyrch i'r gweithlu gwaith chwarae oherwydd eu rolau eraill yn ystod y tymor. Fel arfer, mae hyfforddiant yn canolbwyntio yn y Barri.
- Nid yw gwaith chwarae wedi'i gynnwys mewn strategaethau Datblygu'r Gweithlu lleol.
- Problem gweithlu sy'n nodi staff chwarae cymwys
- Wrth i gyllidebau leihau, llai o ffocws ar ardaloedd gwledig
- Diffyg trafnidiaeth mewn ardaloedd gwledig
- Dibynnu ar wirfoddolwyr (mae rhai wedyn yn dod â'u plant eu hunain ac yn canolbwyntio arny nhw)
- Roedd swyddog Play Wales yr oedd yn cefnogi chwarae cymunedol ond nid oes arian ar gael mwyach.
- Mae ysgolion yn gweithredu'n wahanol ar draws y Fro e.e. ysgolion eglwys yn y Fro wledig yn llai agored i chwarae / darpariaeth gymunedol - gall fod yn rhwystro.
- Mae caeau chwarae ysgol yn darparu cyfle ar gyfer lle chwarae. Fodd bynnag, mae ysgolion yn pryderu am ddefnyddio'r cyfleusterau ac mae angen systemau archebu.
- Nid yw plant hyn eisau 'gorchwyliaeth'. Hoffai gael gofod awyr agored ag amddiffynfa. Angen cymdeithasol.
- Nid oes digon o ddarpariaeth i bob grŵp ym mhob ardal. Mynediad i bawb.
- Cyfyngiadau oedran - teuluoedd gyda sawl plentyn - rhywle i ddiwallu pob angen?
- Lleoliad - mynediad.

Darpariaeth dan Oruchwyliaeth

Cyfleoedd

- Rhaglen Ysgolion sy'n Gyfeillgar i Chwarae - nod y prosiect hwn sy'n cefnogi darpariaeth y tu allan i'r ysgol drwy gydol y flwyddyn - nod yw nodi a hyfforddi gwirfoddolwyr cymunedol i hwylyso.
- All-frandio'r prosiect Chwarae i Fynd i gynyddu ymwybyddiaeth a defnydd. Mae amryw o brosiectau chwarae mynediad agored y gellid eu darparu fel Woody Wanderers (chwarae awyr agored) ac Healthy Active & Indoof/Outdoors (yn dibynnu ar gyllid).
- Tim Chwarae'r ALL i gynnig cynllun peilot Chwarae Rhan Rhydd i wella'r ddarpariaeth chwarae dan oruchwyliaeth mewn ysgolion yn ystod y diwrnod ysgol.
- Gweithio mewn partneriaeth â Recreate Scrapstore i hyrwyddo cyfleoedd chwarae cost isel/di-gost i deuluoedd a lleoliadau.
- Bydd cyfleoedd ariannu a ddaw ar gael yn canolbwyntio ar ddarpariaeth chwarae dan oruchwyliaeth yn ystod y tymor gan nad yw hyn yn gallu cael ei gynnal ar hyn o bryd.
- Mae Cynghorau Cymuned a gwirfoddolwyr yn adnodd heb ei ddefnyddio
- Darparu mwy o gyfleoedd ar gyfer gweithio mewn partneriaeth e.e. Dechrau'n Deg: gweithio gyda grwpiau/asiantaethau rhiant a phlentyn bach eraill fel grwpiau cymunedol / cynghorau cymunedol; addysgu / rhoi gwybodaeth bod chwarae yn yr awyr agored yn ddiogel; rhannu profiadau
- Sicrhau bod y gronfa ddata yn gyfredol gyda digwyddiadau ac ati.
- Hyblygrwydd grwpiau cymunedol / ysgolion cymunedol i gymryd rhan

Bygythiadau

- Mae'r llif cyllido presennol ar gyfer darpariaeth mynediad agored â staff a gyflwynir gan y Cyngor wedi'i sicrhau'n flynyddol, felly nid oes unrhyw ddiogelwch tymor hir.
- Diffyg staff â chymwysterau priodol ar gael i fodloni rheoliadau AGC - llai o bobl yn mynd i mewn i waith chwarae fel profesiwn oherwydd cyfleoedd gwaith cyfyngedig sydd ar gael (oherwydd diffyg cyllid parhau). Mae bob amser yn her bodloni gofynion staffio AGC ar gyfer, e.e. clwb gwyliau â chyfyngiad amser fel FFHC.
- Mynediad cyfyngedig i gyfleusterau cymunedol addas - mae cyfyngiadau ar y defnydd o'r rhai y gellir cael mynediad iddynt weithiau, e.e. pa weithgareddau y gellir eu gwneud.
- Cadw staff: buddsoddir amser ac arian mewn hyfforddi staff sydd wedyn yn symud ymlaen i rolau parhaol eraill. Cylch cyson o hyfforddiant Nid yw rhai sefydliadau sy'n darparu darpariaeth gymunedol heb ei chofrestru o reidrwdd yn bodloni'r un safon ag y byddai'r ALL yn ei darparu.
- Diffyg staff ar gael pan fo angen, oherwydd pwysau'r rhai sy'n gweithio mewn rolau eraill sydd angen seilbiant.
- Mae pwysau ar ysgolion yn golygu nad oes ganddyn nhw'r capasiti mwyach i lenwi staff i fynychu hyfforddiant gwaith chwarae.
- Mae Gorchymyn Eithriadu'r Gwasanaeth Meddygol Cenedlaethol yn creu cyfle i sefydliadau redeg darpariaeth heb ei chofrestru.
- Trafnidiaeth Gyhoeddus
- Diffyg Gwybodaeth am fanteision chwarae gan drigolion a gwneuthurwyr penderfyniadau/deiliad cyllidebau

Synergedd Polisi, Ymgysylltu, Eiriolaeth a Gwybodaeth

Cryfderau

- Mae chwarae'n cyfrannu'n gadarnhaol at amcanion/ffrydiau gwaith blaenoriaeth yn y Cynllun Llesiant.
- Adroddir ar gynnydd yn erbyn y camau gweithredu a nodwyd yn y Cynllun Gweithredu Chwarae mewn prosesau adrodd ar gamau gweithredu/DPA corfforaethol.
- Mae rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf leol yn cydnabod pwysigrwydd chwarae ac yn darparu cyllid i gefnogi darpariaeth chwarae ar gyfer plant a phobl ifanc anabl (cynllun Chwarae Cynhwysol/Pobl Ifanc y Fro).
- Mae cynllun Plant a Chymunedau yn cydnabod effaith gadarnhaol chwarae ar blant a theuluoedd – gan gefnogi rôl chwarae yn ariannol.
- Gweithio mewn partneriaeth rhwng rhai adrannau mewnol a sefydliadau allanol, gan gefnogi cyfleoedd chwarae hygyrch i fod ar gael o fewn digwyddiadau.
- Mae'r Tim Chwarae a'r partneriaid yn cysylltu ag ymgyrchoedd cenedlaethol e.e. Diwrnod Chwarae Cenedlaethol a Phlentyndod Chwarae i hyrwyddo agweddau cadarnhaol at chwarae.
- Gwybodaeth dda ar y wefan a'r cyfryngau cymdeithasol yn hyrwyddo Chwarae. Mae Gwasanaeth Gwybodaeth i Bobl Fro yn rhannu gwybodaeth ar dudalennau cyfryngau cymdeithasol a thrwy e-fleitinau i ddarparu'r gofal plant a rhestr bostio cofrestru'r Mynegai.
- Proses Chwarae Stryd wedi'i gweithredu fel partneriaeth rhwng y Tim Chwarae, Prifffyrdd a Chyfreithiol gyda chefnogaeth partneriaid cymunedol a Chwarae Cymru.
- Trafodir a darperir ar gyfer anghenion hyfforddi ar gyfer gweithlu'r Blyneddod Cynnar a Gofal Plant trwy'r grŵp EYDCP.
- Cylchlythyr Chwaraeon a Chwarae wedi'i anfon at ysgolion, partneriaid a theuluoedd, ac wedi'i rannu ar gyfryngau cymdeithasol gyda diweddariadau ar y cynnig chwarae yn y Fro.
- Mae Tim Chwarae'r Fro yn arolygu'r gweithlu chwarae i gasglu anghenion hyfforddi'r tim a darparu cyfleoedd hyfforddi yn unol â hynny.
- Mae Tim Chwarae'r Fro wedi cofrestru ar gyfer Noodle Now, platfform hyfforddi ar-lein sy'n cynnig cyfle i'r gweithlu chwarae gynyddu eu Datblygiad Proffesiynol Parhaus.
- Galw mawr iawn am wasanaeth: Gweithgareddau am ddim, Mannau diogel, mynediad agored.
- Ymgysylltu â'r Gmuned / Ymrwymiad i gyfleusterau: Mae pobl yn gofalu.
- Amcanion y Cynllun Corfforaethol: Rhai dechrau da mewn bywyd i bob plentyn, iechyd a lles.
- Iechyd a diogelwch gweithredol.
- Cydweithio ar Adran 106 i gryfhau cyfleoedd.
- Hyrwyddo: Hysbysebu ar y Cyfryngau Cymdeithasol; Cyfeiriadur Dewis.
- Creu Lleodd: Cyfleoedd i ddatblygu mannau chwarae mewn cynlluniau Creu Lleodd; Synergedd polisi; cyfleoedd ymgysylltu.
- Mae hyfforddiant angenrheidiol ar gyfer datblygiad proffesiynol ar gael.
- Hysbysebu'r gwelliannau i fannau chwarae drwy gyllid.
- Ymgysylltu - cyfleoedd i gydweithio â thimau creu lleodd/ieuenctid.
- Cynlluniau Strategol Cydraddoldeb a Chorroraethol - mae amcanion yn cyfeirio at blant a lleodd "dechrau da".
- Cyfeillgar i oedran - nid dim ond "henaint".
- Sir y noddfa - lle diogel i bawb, gan gynnwys plant.
- Strategaeth hyrwyddo'r iaith Gymraeg - llawer o gamau gweithredu ynghylch plant - WESP.
- Ysgolion - perthynas â rhieni.
- Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd.
- Cyfryngau Cymdeithasol.
- Cynrychiolaeth ar y Fforwm Ymgynghorol ar Gydraddoldeb.
- Cysylltiadau cymunedol a gwaith partneriaeth.

Gwendidau

- Ar hyn o bryd nid oes person enwol sy'n eistedd ar y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus sy'n gyfrifol am fonitro a hyrwyddo'r Asesiad a'r Cynllun Gweithredu Digonolrwydd Chwarae.
- Un o amcanion allweddol y Cynllun Llesiant presennol yw sicrhau bod plant yn y Fro yn cael y dechrau gorau mewn bywyd - mae chwarae yn rhan annatod o hyn ond ni chyfeirir ato yn y cynllun (ac nid yw'r Asesiad/Cynllun Digonolrwydd Chwarae chwaith).
- Nid oes gan y gweithlu chwarae fynediad at yr hyfforddiant helaeth a gynigir i Staff Gwasanaethau Cymdeithasol, iechyd ac Addysg.
- Diffyg gwybodaeth ar y we ynghylch cyfleusterau chwarae am ddim i'w defnyddio.
- Gall GGD sicrhau eu bod yn trosglwyddo gwybodaeth am chwarae i deuluoedd mewn modd amserol. Weithiau maent yn colli'r gweithgareddau chwaraeon oni bai eu bod yn gwirio cyfryngau cymdeithasol bob dydd.
- Darpariaeth yn brin iawn o'r galw.
- Cadw staff.
- Anodd mesur / monitro defnydd.
- Cyfngiadau cyllid / cyllidebol.
- Mynediad at gyfleusterau a chynalladwydd y cyfleusterau hynny.
- Codi ymwybyddiaeth gyda chynghorau tref/cymuned lleol i ddeall gwerth/effaith chwarae: iechyd a lles.
- Mae polisi CDLI lefel uchel yn bodoli, fodd bynnag, caiff y polisi ei ddiwygio ar lefelau is y Canllawiau Cynllunio Atodol ac Islaw.
- Oes rhywun (e.e. Aelod o'r Cabinet) ar sefydliadau sy'n creu lleodd yn hyrwyddo chwarae?
- Blaenoriaethau a ffocysau eraill ar gyfer yr awdurdod lleol.
- Rhannu neges / ymwybyddiaeth gyda thrigolion (h.y. y rhai nad ydynt yn ymwybodol / yn gyfarwydd â gwaith chwarae).

Synergedd Polisi, Ymgysylltu, Eiriolaeth a Gwybodaeth

Cyfleoedd

- Mae trafodaethau ar y gweill ynghylch gwahodd cynrychiolydd chwarae i BRP Caerdydd a'r Fro i sicrhau bod llais y sector chwarae yn cael ei glywed - byddai cynrychiolydd y Fro yn dirprwyo ar gyfer hyn.
- Mae gan y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd restr bostio ar gyfer 'Gwasanaethau i Deuluoedd a phlant' ar Granicus gyda dros 3,000 o danysgirfyr. Gellid defnyddio hyn i hyrwyddo cyfleoedd chwarae.
- Mae Rhaglen Ysgolion sy'n Gyfeillgar i Chwarae yn ceisio ymgysylltu ysgolion â'r gymuned ehangach mewn chwarae, er mwyn gwella cyfleoedd chwarae i blant yn y Fro.
- Mae Rhaglen Ysgolion sy'n Gyfeillgar i Chwarae yn ceisio cefnogi ysgolion i ddatblygu a gweithredu Polisi Chwarae.
- Hyrwyddo / Darparu Gwybodaeth: Gwneud y Defnydd Mwyaf posibl. Sefdlu rhestr bostio gweithwyr proffesiynol o fewn y Gwasanaeth Gwybodaeth i'w hysbysu am weithgareddau chwaraeon a chwarae gyda rhywfaint o rybudd ymlaen llaw.
- Ar-lein.
- Grŵpiau Cymunedol.
- Ysgolion.
- Cyllid grant.
- Staffio achlysurol trwy staff mewnol.
- Defnydd gwell o asedau'r cyngor - ysgolion.

Bygythiadau

- Nid yw cyllid Grant Teuluoedd yn Gyntaf a Phlant a Chymunedau wedi'i sicrhau ar sail hirdymor felly mae cynllunio hirdymor yn anodd.
- Mae ansicrwydd cyllid bob blwyddyn yn ei gwneud hi'n anodd cynllunio hyfforddiant yn strategol, a thalu am y gofynion hyfforddi i fodloni cofrestru â CIW.
- Capasiti ac adnoddau cyfyngedig - gyda'r heriau cyllidebol sy'n wynebu'r Awdurdod Lleol a Llywodraeth Cymru ar hyn o bryd, fel gwasanaeth anstatudol, gall chwarae fod yn agored i niwed.

